

1 ponedjeljak, 20.02.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Svjedok je ušao u sudnicu]
4 [Optuženi je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.03h
6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro jutro, gospodine Babiću.
7 SVJEDOK: Dobro jutro, časni sudija.
8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Još jednom Vas podsjećam da ste i
9 dalje vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku - da ćete govoriti istinu
10 i ništa osim istine. Hvala.
11 Gospodine Whiting?
12 G. WHITING: [simultani prijevod] Dobro jutro, časni Sude. Prije nego što
13 nastavim s pitanjima, a mislim da će ovo danas biti zadnji dan ispitivanja
14 gospodina Babića s moje strane, moram reći da je riješeno pitanje u vezi sa
15 izjavom po pravilu 89 (F). Može se sada uvrstiti u spis, a mislim da je sekretar
16 ostavio neke prazne brojeve za to.
17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Molim da se izjava po pravilu
18 89 (F) uvrsti u spis i da joj se daju dokazni brojevi.
19 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmeti 135 do 172.
20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Whiting, možda prije
21 nego što počnemo, da ja pročitam našu odluku o unakrsnom ispitivanju.
22 Raspravno vijeće razmotrilo je zahtjev Optužbe u vezi sa nalogom za
23 unakrsno ispitivanje podnesen 2. februara, u kojem Optužba traži da Raspravno
24 vijeće donese odluku o tri sljedeće stvari. Prvo, da ona strana koja unakrsno
25
26
27
28
29
30

1 O: Dobro jutro. Razumijem.

2 P: Kao i uvijek, ukoliko me ne budete razumjeli ili ukoliko ne shvatite
3 moje pitanje, svakako mi to recite. Da li me razumijete?

4 O: /u engleskom transkriptu: "Da."/

5 P: Želio bih da sada govorimo... Došli smo, u stvari, do kraja godine
6 1991., do augusta, septembra 1991. i želio bih da sada govorimo o raznim
7 oružanim snagama koje su djelovale u raznim dijelovima SAO Krajine krajem 1991.
8 godine, i to koliko je Vama poznato.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Možda bi za Raspravno vijeće bilo
10 korisno kad bi pri ruci imalo kartu broj 3, dokaznog predmeta 22 jer spominjat
11 će se razne općine. I kako bi se lakše pratio iskaz, mislim da bi bilo korisno
12 da imate tu kartu.

13 P: Gospodine Babiću, htio bih prvo da se usredotočimo na sjeverni dio
14 SAO Krajine - recimo od Korenice do Kostajnice. Želio bih prvo da vidimo koje su
15 jedinice JNA djelovale u tom području tokom jeseni i kraja godine 1991. To je
16 zapravo Kordun i Banija. Korenica je naravno u Lici, i recite nam molim Vas prvo
17 - što je Vama poznato, koje su jedinice JNA djelovale u tom sjevernom dijelu SAO
18 Krajine u jesen i krajem 1991.?

19 O: To područje potpadalo je pod 5. armijsku oblast JNA sa komandom u
20 Zagrebu. Na tom području djelovali su korpusi: Zagrebački korpus i Riječki
21 korpus, kao i jedinice koje su bile na prostoru Krajine, počevši od garnizona
22 JNA Petrinja, poligona artiljerijskog JNA u Slunju, komande divizije JNA u
23 Gospiću, zatim dijelovi vazduhoplovnog korpusa JNA sa aerodromom u Bihaću koji
24 se nalazio dijelom na teritoriji Korenice, dijelom na teritoriji Bosne i

25

26

27

28

29

30

1 Hercegovine.

2 P: Da li Vam je poznato tko je bio zapovjednik 5. armijske oblasti JNA?

3 O: General Andrija Rašeta, nisam siguran da li je bio
4 za...za...zapovjednik ili zamenik komandanta zagrebačke armijske 5. oblasti. Ali
5 njega znam kao najvišeg vojnog zapovjednika na tom prostoru.

6 P: Spomenuli ste Zagrebački korpus i Riječki korpus. Da li Vam je
7 poznato tko su bili komandanti tih korpusa?

8 O: Nikola Uze...general... general Nikola Uzelac bio je komandant
9 Zagrebačkog korpusa, a nije mi poznato tko je bio komandant Riječkog korpusa.

10 P: A Nikola Uzelac je odakle, ako znate?

11 O: Nikola Uzelac je bio rodom iz Like, Donjeg Lapca.

12 P: Usput rečeno, da li znate da li se nešto dogodilo nesrpskim
13 generalima koji su bili u JNA tokom 1991.?

14 O: Pa tokom rata 1991. godine došlo je do smene generala i viših oficira
15 koji su bili nesrpske nacionalnosti. Barem š... barem moje poznavanje je ono što
16 se dešavalo na području Kninskog korpusa i nešto što sam čuo u drugim delovima,
17 ali moje konkretno znanje je više za to područje.

18 P: A što Vam je poznato o tome?

19 O: Pa, komandanti jedinica JNA - ja znam za jednog komandanta korpusa,
20 načelnika štaba, načelnika artiljerije u Kninskom korpusu koji su bili
21 makedonske, hrvatske i slovenačke nacionalnosti - su zamenjeni i na njihovo
22 mesto postavljeni su Srbi.

23 P: Da stvari budu sasvim jasne. Ovdje u zapisniku smo prvo čuli da Vi
24 znate za Riječki korpus i njegov teritorij, a onda ste odgovarajući na ovo moje
25 posljednje pitanje, govorili o Kninskom korpusu. Da li je to onda Kninski ili

26

27

28

29

30

- 1 Riječki korpus, ono o čemu Vi dobro znate?
- 2 O: Kninski korpus.
- 3 P: Vratimo se sada na formacije JNA koje su bile u sjevernom dijelu SAO
4 Krajine. Spomenuli ste garnizone u Petrinji i Slunju. Da li je i u Karlovcu
5 postojao garnizon?
- 6 O: Postojao je i u Karlovcu i na prostoru koji se zvao Logorište, gde su
7 bile stacionirane oklopno-artiljerijske jedinice, ali to je uz rub teritorija
8 SAO Krajine, neposredno uz prostor SAO Krajine na području Karlovca. Tamo je
9 bio...
- 10 P: Recite mi još jedanput kako se zove to mjesto?
- 11 O: Zvali su ga Logorište. Da li mu je to tačan, oficijelni naziv ili
12 samo... ili ga je tako stanovništvo tamo zva...zvalo... To je, to su kasarne i
13 objekti JNA koji se nalaze južno od grada Karlovca.
- 14 P: Da li znate tko je bio komandant garnizona u Slunju?
- 15 O: Ne. Znam samo da se kasnije tu pojavio u toku borbenih dejstava oko
16 oslobađanja Slunja pukovnik Čedo Bulat. Da li je on ranije bio na poligonu
17 Slunja, ja nisam siguran. Bio je komandant 5. partizanske brigade u to vreme, u
18 vreme borbi oko Slunja i Plitvica.
- 19 P: Kad je to bilo?
- 20 O: To je bilo u novembru mjesecu 1991. godine.
- 21 P: I koji je bio rezultat tih borbi?
- 22 O: Rezultat je bio osvajanje prostora severno od Plitvica, oko poligona
23 prostora opštine Slunj, progon hrvatskih oružanih snaga i civilnog stanovništva
24 hrvatskog koje se nalazilo na tom prostoru i uspostavljanje srpske vlasti u
25 opštini Slunj.
- 26 P: Gospodine Babiću, spomenuli ste i garnizon u Petrinji. Da li znate
27
28
29
30

1 tko je tamo bio komandant?

2 O: Pukovnik Slobodan Tarbuk.

3 P: Da li je postojala neka jedinica ili komanda na Plitvicama?

4 O: Na Plitvicama je postojao... postojala komanda, isturena komanda
5 Riječkog korpusa, komanda 6. ličke divizije u toku borbenih dejstava. Također su
6 bile prisutne i jedinice iz drugih delova Jugoslavije i Srbije. Bila je prisutna
7 specijalna padobranska jedinica iz Niša u rejonu Plitvica i Korenice, dok su u
8 severnom delu na Baniji i Kordunu bile prisutne jedinice iz Srbije koje su se
9 zvale među stanovni...stanovništvo ih je zvalo Šabačka brigada, Vojvođanska
10 brigada, Loznička brigada. To su bile jedinice JNA koje su mobilisane na
11 teritoriji Srbije i dovedene na taj prostor.

12 P: A sada južni dio SAO Krajine. Vi ste za to upotrebljavali izraz
13 "Sjeverna Dalmacija". Koje jedinice JNA su tamo djelovale? Počnimo prvo na nivou
14 korpusa.

15 O: Tamo je delovao 9. Kninski korpus JNA. I...

16 P: Gospodine Babiću, da li Vam je poznato kojoj vojnoj oblasti je
17 pripadao 9. korpus?

18 O: Pripadao je vojno-pomorskoj oblasti sa komandom u Splitu.

19 P: Da li znate tko je bio komandant vojno-pomorske oblasti u to vrijeme,
20 u jesen 1991.?

21 O: Bio je admiral Mile Kandić.

22 P: Ranije u Vašem svjedočenju spomenuli ste 9. kninski korpus, i molim
23 Vas da nam sada ponovo kažete tko su bili komandanti 9. kninskog korpusa u

24

25

26

27

28

29

30

1 proljeće, u ljeto i u jesen 1991.?

2 O: U maju mjesecu, komandant korpusa bio je general Trajčevski,
3 Makedonac. Tokom leta došlo je do smjene generala Trajčevskog i na njegovo
4 mjesto postavljen je general Niko Špiro... Špiro Niković. U septembru mesecu
5 došlo je do smene generala Nikovića i na njegovo mesto, odnosno na mesto
6 komandanta 9. korpusa postavljen je general Vladimir Vuković koji je ostao na
7 tom komandnom mestu do negde duboko u jesen, novembar, dece...decembar mesec
8 1991. /u engleskom transkriptu: "1990."/ godine, a onda je na njegovo mesto
9 postavljen general Ratko Mladić, odnosno za komandanta 9. korpusa.

10 P: U prijevodu stoji da je general Ratko Mladić postao komandant 9.
11 korpusa u novembru ili decembru 1990. Mislite li na 1990. ili 1991.?

12 O: 1991.

13 P: Da li znate što se dogodilo sa generalom Špirom Nikovićem nakon što
14 je napustio položaj komandanta u septembru 1991.? Kuda je on otišao, ako znate?

15 O: Znam, on je otišao jedno kratko vreme, možda dve nedjelje ili tri u
16 generalštab JNA u Beogradu, a nakon toga je premešten početkom decembra 1991.
17 godine za komandanta 2. operativne zone na JNA na Šamarici.

18 P: To je bilo u decembru 1991.?

19 O: Početkom oktobra 1991.

20 P: Postavit ću Vam još neka pitanja o 2. operativnoj grupi JNA za koji
21 trenutak. Sada Vas prvo želim pitati nešto o generalu Vukoviću. Da li Vam je
22 poznato kad je on postao komandant 9. kninskog korpusa? Da li znate kome je on
23 odgovarao?

24 O: On je postao komandant sredinom septembra 1991. godine. Odgovarao je
25 Generalštabu JNA, generalu... načelniku Generalštaba u JNA u Beogradu.

26

27

28

29

30

1 P: Kako to znate?

2 O: Pa znam iz tri izvora. Prvo, kada je došao rekao je da je primio
3 komandu u Generalštabu - doduše primio je komandu od saveznog sekretara za
4 narodnu odbranu generala Veljka Kadijevića - i rekao da je primopredaja izvršena
5 tako hitno da nije imao vremena ni da se presvuče u svečanu uniformu prilikom
6 primopredaje. Drugo, imao sam informaciju od načelnika Glavnog štaba TO u Kninu,
7 pukovnika Kasuma, da se operacije u zoni 9. korpusa vode iz operativne komande
8 Generalštaba u Beogradu. Tada je Generalšta... načelnik Generalštaba bio general
9 Adžić. I moja treća informacija bila je od generala Ratka Mladića koji mi je
10 pustio snimak njegovog razgovora sa generalom Adžićem. Znači da je direktno
11 dobijao komande i komunikaciju obavljao sa Generalštabom JNA u Beogradu.

12 P: Gospodine Babiću, o ovoj trećoj stvari postaviti ću Vam nekoliko
13 pitanja kasnije - o ovoj traci koju Vam je pustio general Mladić. Međutim prvo
14 da razjasnimo jednu stvar ovdje: general Kasum Vam je rekao da se operacije u
15 kojoj zoni vode iz Generalštaba u Beogradu?

16 O: Pa na ratištu, on je bio na... on je bio načelnik Glavnog štaba TO
17 SAO Krajine i rekao je da se doslovno ni... ni jedan tenk ne može pomeriti na
18 ratištu, a da se prije ne odredi njegova pozicija u operativnom centru
19 Generalštaba u Beogradu. Znači na ratištu prema Hrvatskoj.

20 P: Dobro. Možete li nam sada reći pod kakvim okolnostima Vam je general
21 Ratko Mladić pustio traku razgovora kojeg je imao s generalom Adžićem?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, general Mladić me je pozvao u kancelariju komandanta 9. korpusa u
2 Kninu i rekao mi da su... da je on sa grupom oficira zauzeo Maslenički most mimo
3 znanja komandanta Špire Nikovića i Generalštaba i da mu se javio direktno
4 načelnik Generalštaba general Adžić sa kritikom zašto je to uradio mimo komande.
5 Rekao je da... Mladić je rekao da su oni, u stvari, tu operaciju zauzimanja
6 Masleničkog mosta izveli mimo znanja Nikovića, ali su onda poturili informaciju
7 Generalštabu da je Niković odgovoran za to. I povodom tog događaja, Adžić je...
8 general Adžić je razgovarao sa Mladićem telefonom i Mladić je snimio na kasetu
9 razgovor sa generalom Adžićem i pustio mi je razgovor, sadržaj razgovora. U tom
10 razgovoru general Adžić je kritikovao Mladića zašto je to... zašto su to
11 uradili. Rekao je da oni ne misle na svoje drugove koji su u blokadi u objektima
12 u kasarnama u garnizonima JNA u Hrvatskoj. Mladić je pustio tu traku meni i
13 nakon toga pitao me da li ja imam neke informacije po političkoj liniji u vezi
14 toga i ja sam mu rekao da nemam. To je bio razlog zašto me je zvao i zašto mi je
15 pustio taj razgovor da ga saslušam.

16 P: Jeste li Vi imali neke informacije o tome?

17 O: Nisam.

18 P: Da li je ovaj događaj koji ste upravo opisali imao neke posljedice po
19 generala Nikovića?

20 O: Da, kako sam dobio informaciju od Mladića, Generalštab je na neki
21 način kaznio generala Nikovića premeštanjem u Generalštab u Beogradu, u jednu od
22 uprava Generalštaba. I nakon toga je došlo do smene na koman... na komandnom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mestu Kninskog korpusa. Tada je došao general Vuković. Bilo je neko međuvreme,
2 ne znam tačno, nekoliko dana u toku te smene kada je načelnik Generalštaba
3 Mladić u stvari komandovao korpusom.

4 P: Ranije ste spomenuli 6. ličku diviziju koja je djelovala na
5 Plitvicama. Da li Vam je poznato da li je ona spadala pod komandu 9. korpusa ili
6 pod neku drugu komandu? Ili možda ne znate?

7 O: Ona nije spadala pod komandu 9. korpusa, ona je pripadala grupi
8 jedinica čija je komanda bila na Plitvičkim jezerima.

9 P: Sada bih hteo da Vam postavim pitanje o različitim jedinicama
10 teritorijalne odbrane koje su delovale na različitim područjima SAO Krajine
11 tokom jeseni 1991. Već ste nam rekli da ste izdali neka naređenja o strukturi TO
12 u to doba. Ako možete da pogledate dokazni predmet 122 po listi 65 ter.

13 Gospodine Babiću, da li prepoznajete taj dokument?

14 O: Da. To je dokument kojim se propisuje... propisuju formacije štabova
15 i jedinica teritorijalne odbrane opština SAO Krajine, koji sam ja potpisao.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ovo uvrsti u spis. Za
17 zapisnik ću dodati da je datum dokumenta 21. jun 1991.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja. Možemo li mu dati
19 broj dokaznog predmeta?

20 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 216.

21 G. WHITING: [simultani prijevod] Da li možemo sada da pogledamo dokazni
22 broj 117 po listi 65 ter?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li prepoznajete taj dokument, gospodine Babiću? I molio bih da se
2 pokaže donji deo dokumenta.

3 O: Da. To je naredba o formiranju operativnih zona TO koju sam ja
4 potpisao.

5 P: Datum je 20. avgust 1991. godine.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Da li može da se taj dokument usvoji
7 kao dokaz?

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja kao dokaz. Molim
9 da mu se dodeli broj.

10 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 217.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 G. WHITING: [simultani prijevod]

13 P: Molio bih poslužitelja da pokaže gornji deo dokumenta, odnosno malo
14 iznad. Odlično. Pod tačkom 1 pominje se 1. operativna zona koja obuhvata
15 Dalmaciju i Liku, i tu se navode različite opštine. Ko je bio komandant te zone
16 teritorijalne odbrane?

17 O: Glavni štab u Kninu. Komandant štaba u Kninu, odnosno komandant od
18 formiranja Glavnog štaba, general Ilija Đuić - od 30. septembra.

19 P: Tačka 2 i 3 dokumenta govore o drugoj operativnoj zoni u Kordunu i tu
20 imamo različite opštine koje su navedene, a pod tačkom 3 se spominje 3.
21 operativna zona u Baniji i, i tu se navode različite opštine. Ko je bio
22 komandant tih zona?

23 O: Jedno vreme komandant druge zone za Kordun bio je Mile Dakić, a
24 komandant treće zone doktor Jović. Te su zone objedinjene u jednu zonu kasnije
25 kojom je komandovao pukovnik Vujaklija od 30 septembra 1991. godine.

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li pogledati dokazni predmet po
2 65 ter, broj 157?

3 P: Gospodine Babiću, da li prepoznajete taj dokument?

4 O: Da, to je naredba kojom se za 2. i 3. operativnu zonu teritorijalne
5 odbrane SAO Krajine, koja uključuje Kordun i Baniju, formira jedinstveni štab
6 teritorijalne odbrane 30. septembra 1991. godine, koju sam ja potpisao.

7 P: A koji je datum tog dokumenta?

8 O: 30. septembar 1991.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se taj dokument usvoji kao
10 dokaz.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument je usvojen. Molim da mu se
12 dodeli broj.

13 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 218.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li da sada vidimo dokument po 65
16 ter broj 158?

17 P: Da li prepoznajete taj dokument, gospodine Babiću?

18 O: Da. To je imenovanje Vujaklija... vu...vu...Vujaklije Radeta,
19 pukovnika za komandanta teritorijalne odbrane 2. i 3. operativne zone za Kordun
20 i Baniju od 30. septembra 1991. godine, koga sam ja potpiso.

21 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se usvoji kao dokaz.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja. Molim da mu se
23 dodeli dokazni broj.

24

25

26

27

28

29

30

1   TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 219.
2   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.
3   G. WHITING: [simultani prijevod]
4   P: Gospodine Babiću, da li je imenovanje pukovnika Vujaklije učinjeno na
5 Vašu inicijativu ili na inicijativu JNA?
6   O: On je poslao... Na inicijativu JNA. On je poslan iz Generalštaba
7 najpre na Kordun i tamo je bio neko vreme, onda je došao kod mene u Knin da mu
8 napišem imenovanje i na osnovu propisa Krajine.
9   P: A kada je on postao komandant 2. i 3. zone, koje su spojene, TO, kome
10 je bio podređen?
11   O: On je... bio je podređen generalu Špiri Nikoviću, komandantu 2.
12 operativne grupe JNA na Šamarici.
13   G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li pogledati dokazni predmet po
14 65 ter, 164? Možemo li pokazati donji deo da bi svedok video jedan deo tog
15 dokumenta, tu?
16   P: Gospodine Babiću, da li prepoznajete taj dokument?
17   O: Da, to je obaveštenje opštinskim štabovima teritorijalne odbrane i
18 opštinskim sekretarijatima za narodnu odbranu Gračac, Donji Lapac i Korenica od
19 oktobra meseca, 10. oktobra 1991. godine, koju sam ja izdao.
20   P: Možemo li sad pokazati gornji deo dokumenta?
21   O: /prijevod engleskog transkripta: "Oprostite."/ 05.10.1991. godine.
22   P: Možemo li sada prikazati prvi pasus i tu piše: "Prema našim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 saznanjima, na području vaših opština postoji pokazana inicijativa za formiranje
2 posebne operativne zone teritorijalne odbrane za vaše tri opštine."

3   Možete li nam objasniti u kojim okolnostima ste Vi izdali ovaj dokument?

4   O: Pa postojale su dve vrste informacija koje sam dobijao iz tih
5 opština, odnosno, dve informacije koje sam dobio iz tih opština da postoje
6 tendencije da se ta zona izdvoji iz zajedničke zone za Dalmaciju i Liku, i
7 formira kao posebna zona. Jedan je zahtev dolazio od grupe generala poreklom
8 iz... generala JNA poreklom iz Like koji su se nalazili u Beogradu i... i ljudi
9 6. ličke divizije koji su želeli da oni imaju kontrolu nad oružanim... nad svim
10 oružanim snagama u Lici, pa i nad teritorijalnom odbranom. U tom smislu se to i
11 odnosilo, to mi je rekao general Simović još neke informacije. Drugi zahtev bio
12 je od... iz opština, posebno Korenice i Lapca koji... rukovodstva opština koji
13 su bili pod utjecajem policije, odnosno paravojnih struktura i koji nisu želeli
14 da se potčine Kninu. To je bila njihova inicijativa, razlog za formiranje zone.
15 I zato je usledila ova... ovo uputstvo opštinama sa moje strane - da zona ostane
16 jedinstvena, dalmatinsko-lička.

17   P: Gospodine Babiću, da razjasnimo ovo pitanje. Tko je pokušavao da
18 uspostavi različite zone na tom području: Donji Lapac, Korenica i Gračac?

19   O: Prvo, govorio sam o generalima Ličanima koji su živeli u Beogradu i
20 koji su imali inicijativu da se formira 6. lička divizija JNA i da se u tu

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 diviziju šalju dobrovoljci iz Srbije. Znači oni su bili nosioci, to su bili i
2 penzionisani generali, i generali u službi JNA - verovatno još uvek. Ne znam svi
3 koji su bili učesnici u tome. To je jedna linija bila, uticaja. Druga je bila
4 negodovanje u opštini Lapac i Korenica. Oni su uvek nekako smatrali da je štab u
5 Kninu, odnosno ljudi, političko rukovodstvo tih opština, Rastović, Božanić,
6 ljudi oko njih, da je štab u Kninu... da štab u Kninu nije pod njihovim uticajem
7 i uvek su nastojali da se izmaknu od tog uticaja, da se izvuku iz komande tog
8 štaba.

9 P: Što se tiče tog drugog elementa, kažite mi tačno, tko je to "oni"?
10 Tko su ti ljudi koji su pokušavali da se odvoje od štaba u Kninu? Pomenuli ste
11 neka imena, ali da li možete nešto detaljnije da nam kažete o tome?

12 O: To je bio predsjednik opštine Donji Lapac, David Rastović i
13 predsjednik opštine Korenica, Boško Božanić. Oni su nakon formiranja vlade 29.
14 maja pripadali grupi i političkoj, organizacionoj vojnoj grupi u Martićevom...
15 Martićevom okruženju. Znači, bili su Martićeva grupa koja je bila opozicija
16 Vladi u to vreme. To je bila njihova pozicija. I to je razlog zbog čega su i
17 ovakvu vrstu inicijativa ispoljavali.

18 P: Da li su oni bili deo paralelne strukture koju ste ranije opisali
19 tokom Vašeg svedočenja?

20 O: Da.

21 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, nisam siguran da li sam
22 predložio usvajanje ovog dokumenta.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dokument od 5. oktobra.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne sećam se da ste to učinili.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Sekretar će nam reći. Ako nisam, da li
4 mogu da zamolim da se taj dokument usvoji?

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja. Molim da mu se
6 dodeli broj.

7 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 220.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

9 G. WHITING: [simultani prijevod]

10 P: Gospodine Babiću, koja je bila 1. brigada TO?

11 O: Prva brigada TO bila je 1. partizanska brigada JNA koja je imala
12 dvojni naziv. Ona je bila 1. partizanska brigada JNA, znači 1. laka brigada koja
13 se formirala na području opštine Gračac, ali je istovremeno pominjana i kao 1.
14 brigada teritorijalne odbrane jer je to bio način da se izvrši mobilizacija 1.
15 partizanske brigade.

16 P: A ta brigada je bila podređena kome, ili kojoj strukturi?

17 O: Komandi 9. korpusa u Kninu, JNA.

18 P: Tko je bio komandant te strukture?

19 O: Pukovnik Petar Trbović.

20 P: Rekli ste tokom svedočenja, nedavno, da je general Špiro Niković
21 postao komandant 2. operativne grupe JNA. Možete li mi reći šta je to
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predstavljalo i koje područje je pokrivalo?

2 O: Druga operativna grupa JNA bila je operativna grupa jedinica JNA i
3 Teritorijalne odbrane koja je pokrivala prostor Korduna i Banije i prostor dela
4 Like oko Plitvičkih jezera, odnosno opštine Korenica.

5 P: Koje jedinice JNA i Teritorijalne odbrane su bile deo te operativne
6 grupe?

7 O: Znači bile su jedinice petrinjskog garnizona JNA-a, jedinice koje su
8 došle iz Srbije, jedinice koje su se nalazile na području opštine Slunj, znači
9 grupa jedinica u rejonu Plitvica.

10 P: Jesu li to jedinice TO ili JNA, koje ste pomenuli na kraju odgovora
11 koji su dolazili sa teritorija Slunja i Plitvica?

12 O: Jedinice TO sa područja Slunja su pripadale komandi 2. operativne
13 grupe. Znači jedinice TO sa čitavog područja Korduna i Banije. I jedinice JNA-a
14 sa područja Plitvica.

15 P: Da li je bilo policijskih jedinica, koliko znate, koje su bile pri
16 toj strukturi, dakle 2. operativnoj grupi?

17 O: Na tom prostoru postojale su jedinice milicije, ali nisu bile
18 podčinjene toj grupi. Nisu se podčinjavale toj grupi.

19 P: Gde su, odnosno odakle su dolazile te policijske jedinice?

20 O: To su bile redovne... redovna milicija opština i bile su specijalne
21 jedinice milicije - milicija Krajine - stacionirane na tom pro... na tom
22 području.

23 P: Znaete li ko je bio komandant tih policijskih jedinica na tom
24 području?

25

26

27

28

29

30

1 O: Znam deo, da je komandant specijalne milicije bio Stevo Borojević, na
2 području Kostajnice i Šamarice. A ko je bio u Korenici, ne znam tačno. Znam da
3 je Frenki imao svoje sjedište u to vreme na Korenici, ali je... ali je... ali
4 oni su imali i posebne jedinice. Postojala je jedinica Kapetana Dragana, bivšeg
5 Knindže, koja je bila podređena Frenkiju. Na kom je prostoru tačno ona delovala,
6 ja ne znam.

7 P: Gde je bio štab te operativne grupe?

8 O: Na brdu Šamarica, između opština Kostanjica, Petrinja i Dvor na Uni.

9 P: Šta je bila 7. banijska divizija?

10 O: Sedma banijska divizija bila je dobrovoljačka struktura koju je
11 formirala paralelna struktura vlasti početkom leta 1991. godine. Bila je najveća
12 dobrovoljačka jedinica formirana na teritoriji SAO Krajine pod kontrolom
13 paravojne strukture. Ja sam o tome već govorio da je to prostor koji je Radmilo
14 Bogdanović najprije naoružao i gde su se organizovali. Ta struktura je pod tim
15 imenom ratovala na prostor Dvora na Uni i Kostajnice, a onda je za... pod
16 uticajem gospodina Martića, dok je on bio zadužen za teritorijalnu odbranu, ona
17 transformisana u jedinice Teritorijalne odbrane Dvora na Uni i Kostajnice. Dugo
18 se ta jedinica nije... nije podčinjavala komandi operativne zone, odnosno
19 komandantu operativne zone teritorijalne odbrane za... za Baniju. Ona se
20 podčinila tek od oktobra meseca 1991. godine kao jedinice teritorijalne odbrane
21 Dvora i Kostajnice.

22 P: Od oktobra 1991. godine, kada su nastale jedinice teritorijalne
23 odbrane u Dvoru i Kostajnici, da li je postojao bilo kakav odnos između njih i
24
25
26
27
28
29
30

1 2. operativne grupe, odnosno, te 2. operativne grupe o kojoj ste govorili?

2 O: One su bile podčinjene komandi 2. operativne grupe.

3 P: A ko je bio komandant 7. banijske divizije, ako znate?

4 O: Bio je Bogdan Vajagić.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kome je bila podčinjena ta divizija
6 pre oktobra 1991. godine, kada je ona bila deo paralelne strukture.

7 SVJEDOK: Milanu Martiću.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nastavite, gospodine Whiting.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.

10 P: Tokom leta i jeseni 1991. godine da li je Vojislav Šešelj došao u SAO
11 Krajinu?

12 O: Došao je krajem 1991. godine. On je bio tamo i u maju mjesecu 1991.
13 godine.

14 P: Iz kojeg razloga, ako znate, je on došao u SAO Krajinu tada?

15 O: Pa krajem 1991. godine došao je da obiđe svoje dobrovoljač... svoje
16 dobrovoljce koji su bili na ratištu.

17 P: Da li je postojao neki naziv za njegove dobrovoljce?

18 O: Oni su bili pojedinci u jedinicama JNA-a u to vreme.

19 P: A kako je on stigao do svojih dobrovoljaca? Da li mu je neko pomogao
20 u tom putovanju?

21 O: Pa on je došao uz podršku JNA-a i ministra odbrane Srbije, ministra
22 koji je - sada sam zaboravio njegovo ime - zamenio generala Simovića, znači
23 krajem decembra 1991. godine - Marka Negovanovića.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Otkud to znate?

2 O: Pa rekao mi je Šešelj sâm.

3 P: Pomenuli ste 6. ličku diviziju. Međutim mislim da Vas nisam pitao tko
4 je bio njen komandant, ukoliko znate?

5 O: Koliko... koliko sam čuo, Savo Jurasović. Koliko... drugo ne znam.

6 P: A gde je bio štab?

7 O: Na Plitvicama.

8 P: Sada hoću da govorimo, gospodine Babiću, o borbama na različitim
9 područjima u SAO Krajini tokom jeseni 1991. godine i počet ćemo sa područjem
10 Kostajnice - konkretno: Dubica, Civljani i Bačin.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, to područje postoji na
12 karti 3 koja se tiče područja Kostajnice, a također i na stranici 21 atlasa koji
13 je usvojen kao dokaz.

14 P: Gospodine Babiću, da li znate kada je počelo, kada su počele borbe na
15 tom području?

16 O: Počele su u leto 1991. godine. Krajem juna meseca 1991. godine su
17 počele borbe na prostoru Banije, a na području Kostajnice su vođene intenzivne
18 borbe tokom augusta i septembra 1991. godine.

19 P: Znate li koje su jedinice učestvovala u borbama na tom području?

20 O: Pa, učestvovala su najpre, kako sam već pomenuo, jedinice 7. banijske
21 divizije, odnosno kasnije jedinice teritorijalne odbrane, milicije Krajine i
22 jedinice Jugoslavenske narodne armije.

23 P: Znate li koliko su trajale borbe na tom području, do kog vremena?
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Dugo, nekoliko mjeseci, do početka oktobra 1991.

2 P: 1991. godine, da li ste imali priliku da prođete kroz Kostajnicu,
3 gospodine Babiću?

4 O: Jesam, u novembru 1991.

5 P: Šta ste videli?

6 O: Područja s naselja i delovi naselja u kojima su živeli Hrvati bila su
7 razrušena i nije bilo Hrvata tamo više. Bili su izbjegli, ili istjerani, ili
8 iseljeni nakon borbe.

9 P: Da li ste imali priliku da prođete kroz Dubicu, odnosno da odete u
10 Dubicu 1993. godine ili otprilike u to doba?

11 O: Jesam.

12 P: Sećate li se koja je to bila godina?

13 O: Pa, prolazio sam 1993. godine, znači pred kraj godine, 1993. godine,
14 za vreme izborne kampanje u Krajini.

15 P: Šta ste videli u Dubici?

16 O: Pa, veliki dio naselja u kom su živeli Hrvati bio je razoren i Hrvata
17 više nije bilo tamo.

18 P: Je li bilo Srba?

19 O: Bilo je.

20 P: Da li ste kasnije čuli nešto o tome šta se desilo u Dubici?

21 O: Pa, čuo sam 1994. ili 1995., ne znam tačno, na jednoj slavi u Dubici,
22 gde... gde se okupio veći broj ljudi, da su pričali da su se osvetili Hrvatima
23 iz toga kraja za 1941. godinu.

24 P: Od koga ste to čuli?

25

26

27

28

29

30

1 O: Od meštana Srba koji su bili na... na tom skupu. Tako su razgovarali.

2 P: Dakle, da li sam dobro shvatio na osnovu Vašeg odgovora, da ste to
3 čuli od više od jedne osobe?

4 O: Da, više ljudi je razgovaralo o tome.

5 P: Da li ste čuli iz bilo kojeg drugog izvora u neko drugo vreme nešto o
6 tome šta se desilo u Dubici?

7 O: Čuo sam, oko 2000. čini mi se da je to bilo, kada je Međunarodni
8 tribunal objavio... bilo poznato da... da se istražuje područje zločina,
9 područje Dubice, onda sam čuo od Save Štrbca da se istražuje masovni zločin koji
10 se desio nad Hrvatima u tom prostoru za vreme 1991. godine.

11 P: Da li Vam je on nešto rekao o tome što se tamo dogodilo ili Vam je
12 samo rekao da je u toku istraga?

13 O: Rekao mi je da je u toku istraga, ali mi je pričao o događajima iz
14 svog područja - iz područja Benkovca u to vreme - gde je on imao više
15 informacija.

16 P: Dobro, na to ćemo skoro doći. A sada nešto o području Korenice i
17 Ogulina - konkretno: Saborsko, Poljana /u engleskom transkriptu: "Poljanak"/ i
18 Lipovanić.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, Korenica i Ogulin vide se
20 na karti broj 3 našeg atlasa, ali i na strani 19 atlasa, s donje desne strane.

21 P: Možete li nam reći koje su jedinice djelovale u tom području tokom
22 borbi?

23 O: Da, već sam pominjao, to su bile jedinice sa poligona... jedinice
24 JNA-a sa poligona Slunj. Postojala je komanda ili delovi Riječkog korpusa,

25

26

27

28

29

30

1 postojala je specijalna padobranska jedinica iz Niša, 5. partizanska brigada
2 JNA-a, teritorijalna odbrana opštine Korenica i Plaški, jedinice milicije i
3 sedište DB-a - ne znam kakve su formacije imali.

4 P: Da li je to Služba državne bezbjednosti Krajine ili Srbije?

5 O: Frenkija, Frenki je tamo imao svoje sjedište u to vreme. Franko
6 Simatović, DB Srbije.

7 P: Saborsko, Poljanak, Lipovanić, jesu li to bila hrvatska ili srpska
8 sela ili miješano?

9 O: Mislim da je Saborsko bilo hrvatsko selo, a da su ovi bili pretežno
10 hrvatska ili miješano. Ne znam precizno.

11 P: Da li Vam je poznato da li je u blizini bilo srpskih sela?

12 O: Da.

13 P: Da li znate kada su tamo vođene borbe?

14 O: Tamo su sukobi počeli 31. marta 1991. između milicije, o čemu sam već
15 govorio, a napad JNA-a iz svih ovih formacija, znači od... Napadna dejstva su
16 počela krajem avgusta ili početkom septembra 1991. godine.

17 P: A kada je riječ o Saborskom, da li i znate konkretno koje su jedinice
18 učestvovala u borbama u Saborskom i u okolici Saborskog?

19 O: Znam jedino da je 5. partizanska brigada pod komandom Čede Bulata
20 učestvovala na tom gornjem, severnom delu, od strane Plitvičkih jezera i Slunja.
21 Ne znam više podataka.

22 P: Da li ste imali prilike proći kroz ta sela kasnije, ova sela o
23 kojima smo sada govorili?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, 1993. godine sam prošao tu.
- 2 P: I što ste vidjeli?
- 3 O: Pa, sela u kojima su živjeli Hrvati i hrvatske kuće bile su razrušene
4 i nije bilo hrvatskog stanovništva tu.
- 5 P: A sada, sjeverna Dalmacija - konkretno: Škabrnja, Nadin, Bruška.
- 6 G. WHITING: [simultani prijevod] To je na 25. strani atlasa, časni Sude.
- 7 P: Podsjetite nas još jednom koje su jedinice tamo djelovale?
- 8 O: Tamo je delovala... delovale su jedinice 9. kninskog korpusa JNA-a,
9 jedinice teritorijalne odbrane s područja Benkovca i jedinice milicije Krajine.
- 10 P: Da li znate tko je komandirao jedinicama policije Krajine u tom
11 području?
- 12 O: Specijalnom jedinicom komandovao je Goran Opačić, redovnom
13 policijom, čini mi se, Dražić, da je bio tada. Nisam potpuno siguran za... za
14 redovnu policiju.
- 15 P: Da li znate kakav je bio odnos između Gorana Opačića i Milana
16 Martića?
- 17 O: Pa, i podređen i blizak. Mart...Goran Opačić je bio podređen Martiću,
18 a bili su inače u intimnim odnosima, ličnim.
- 19 P: Tko je bio predsjednik općine Benkovac?
- 20 O: Zdravko Zečević.
- 21 P: Da li je prema Vašim saznanjima on imao neku vezu sa Milanom
22 Martićem?
- 23 O: Da, on je tokom 1991. godine do novembra bio i potpredsjednik
24 skupštine Krajine i bio je u bloku, političkom, bloku paralelne strukture sa
25 Martićem u to vreme, a februara 1992. godine postao je i predsjednik Vlade
26
27
28
29
30

1 Republike Srpske Krajine, nakon moje smene.

2 P: Da li je u Benkovcu postojala nekakva drugačija organizacijska
3 struktura u to vrijeme?

4 O: Benkovac je imao jednu specifičnu strukturu za razliku od drugih
5 delova Krajine. Imali su takozvani Krizni štab Benkovca.

6 P: Tko je bio zastupljen u tom Kriznom štabu?

7 O: Rukovodstvo opštine Benkovac, milicije i teritorijalne odbrane.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] A sada molim da pogledamo 124 po 65
9 ter.

10 P: Da li prepoznajete ovaj dokument?

11 O: Vidio sam ga. Pokazan mi je.

12 P: Što je to?

13 O: To je izvještaj Kriznog štaba sjeverne i srednje Dalmacije Kriznom
14 štabu Republike Hrvatske u Zagrebu. Znači, to je Krizni štab koji je na tom
15 prostoru imala hrvatska Vlada.

16 P: Dakle, samo da budemo sasvim jasni, jer smo maločas spomenuli Krizni
17 štab u Benkovcu, ovo je znači neki drugi krizni štab?

18 O: Ono je bio srpski Krizni štab u Benkovcu, ovo je hrvatski Krizni štab
19 na tom prostoru, u Benkovcu.

20 P: U ovom dokumentu opisuju se razni događaji koji su se odigrali u to
21 vrijeme. U prvom paragrafu govori se o minobacačkoj vatri, u drugom paragrafu o
22 artiljerijskom napadu. Govori se u trećem paragrafu da se gađaju i privatne kuće
23 i tako dalje. Jeste li imali priliku pročitati taj cijeli dokument?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jesam.

2 P: Da li ovo što stoji u ovom dokumentu o tome što se dogodilo na tim
3 mjestima, da li je to točno prema Vašim saznanjima?

4 O: Pa, odgovara stanju kakvo je bilo tamo u to vreme.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
6 uvrsti u spis.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se prihvaća u spis, molim
8 dokazni broj.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 221.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] A molim da sada pogledamo 144 po 65
12 ter. To je već uvršteno u spis kao dokazni predmet broj 40.

13 P: Da li prepoznajete ovaj dokument?

14 O: Da, to je izvještaj štaba TO SAO Krajine od 16.-17. septembra 1991.
15 godine.

16 P: Molim da pogledamo nešto niže. Tu stoji da je u "17.50 časova
17 sekretar Mile Martić izdao sledeću naredbu". I u točki dva kaže se, spominje se
18 "oklopni voz". Da li je to onaj oklopni voz koji ste ranije spomenuli u Vašem
19 svjedočenju?

20 O: Da.

21 P: Molim da pogledamo još nešto niže. Ispod točke četiri stoji: "...Na
22 zahtjev Davida Rastovića da se u toku noći organizuje čišćenje Lovinca i Svetog
23 Roka sa snagama Gračaca..." i tako dalje. Podsjetite nas, molim Vas, još jednom,
24 tko je u to vrijeme bio David Rastović?

25 P: Predsednik opštine Donji Lapac i član paralelne strukture o kojoj sam
26
27
28
29
30

1 Govorio, blizak saradnik Milana Martića.

2 P: Da li je čudno to da on u ovom izvještaju traži da se organizira
3 čišćenje?

4 O: On je učestvovao u tim borbama sa Frankom Simatovićem i Martićem.

5 P: Ranije ste nam rekli što je Frenki Simatović rekao o napadu na
6 Lovnicu? Da li se to odnosilo na ovaj napad?

7 O: Nak...nakon ovih događaja, to sam čuo od... od Simatovića.

8 P: U oktobru 1991., da li ste razgovarali sa generalom Vukovićem iz 9.
9 korpusa o regionu koji obuhvaća i Škabrnju?

10 O: Da.

11 P: Opišite nam taj razgovor, kako je došlo do njega i što se odigralo
12 tokom razgovora.

13 O: Nakon potpisivanja sporazuma sa predstavnicima u Zadru - sporazuma
14 između komande JNA-a i... i grada Zadra oko primirja i izvlačenja jedinica JNA-a
15 iz Zadra - znači u to vreme, nekako oko tog vremena, pozvan sam od generala
16 Vukovića da dođem u njegovu komandu, kancelariju 9-og, u njegovu kancelariju u
17 komandi 9. korpusa u... u Kninu. I došao sam i on je imao pred sobom jednu kartu
18 područja sjeverne Dalmacije. Na tom prostoru bile su raspoređene snage 9.
19 korpusa JNA-a. Pitao me je da mu pokažem koja su srpska naselja na... na tom
20 prostoru, s tim što je rekao da obratim pažnju na... na rub zone gde su
21 raspoređene njegove jedinice. I ja sam mu nabrojao, koliko sam ja znao. Pokazao
22 sam koja su srpska sela. On je to gledao, gledao i vrtio je, vrtio je glavom i
23 onda je rekao: "Ne mogu ja tako čekati zimu. Moram ja to poravnati." U smislu,

24

25

26

27

28

29

30

1 rekao je da mora skratiti linije odbrane jer namerava izvršiti
2 pregrup...pregrupisavanje snaga i skratiti liniju fronta da bi tako, kako je
3 rekao, proveo zimu. To je bio taj razgovor.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni sude, ja imam samo jedno pitanje
5 o ovoj temi, a onda možemo ići na pauzu.

6 P: Prema Vašem shvaćanju, što je on mislio reći kad je rekao da treba to
7 poravnati, skratiti liniju fronta? I recite nam da li je to onda imalo neke
8 posljedice po Škabrnju?

9 O: Pa, u tom prostoru, pogotovo prostoru Benkovca i okoline Zadra,
10 linija srpskih naselja, dodir između srpskih i hrvatskih naselja išao je jednom
11 krevud...krivudavom linijom i ja sam, ustvari, rekao već šta... šta sam ja
12 podrazumevao pod tim što je Vuković rekao da mora to poravnati, znači da...
13 skratiti liniju. Ako bi postavio jedinice samo po srpskim naseljima u tom
14 rasporedu, imao bi dugačku, veoma dugačku liniju odbrane i rasporeda jedinica, a
15 ako bi tu liniju skratio, znači izravnao je kao crtu - onda bi imao manju liniju
16 i manji dodir sa neprijateljskom stranom i verovatno manji angažman jedinica.
17 Tako sam ja to procenio, ustvari.

18 I pošto se... Naravno, nije mi govorio detalje, ali iz događaja kasnije
19 shvatio sam u stvari šta se desilo. Škabrnja i Nadin su bili u dubini teritorija
20 koja su bila okružena Srbima i jedinice JNA-a i ostale jedinice, TO i milicije
21 su u novembru mesecu izvršile to takozvano poravnavanje linije, odnosno, vojno
22 su zauzele područje Škabrnje i Nadina /u engleskom transkriptu: "Nagin."/ . To mi
23 je kasnije i komentarisao Savo Štrbac kad sam ga pitao baš konkretno zašto se to
24 dešavalo u Škabrnji, pa rekao je: "Bili su duboko u našoj teritoriji,
25 mo...moralo se to zauzeti." Tako da je moja pretpostavka šta je Vuković smerao
26 bila... bila tačna. Naravno, ja nisam znao kakve će to posledice izazvati, ta
27 vrsta zauzimanja, ali je ona imala strašne posledice po lokalno stanovništvo.

28
29
30

1 P: Gospodine Babiću, postaviti ću Vam kasnije još pitanja o Vašem
2 razgovoru sa Savom Štrbcom nakon pauze. Međutim sada smo već malo radili duže.
3 Ispričavam se zbog toga.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nastavljamo sa radom u 10.45h.

5 ... Početak pauze u 10.20h

6 ... Sjednica nastavljena u 10.46h

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, izvolite.

8 G. WHITING: [simultani prijevod]

9 P: Gospodine Babiću, odgovarajući na moje pitanje prije pauze, Vi ste
10 spomenuli nešto što je u transkript ušlo kao "Škabrnja i Nagin". Da li se radi o
11 Naginu ili Nadinu?

12 O: Nadin, Nadin. Ali hteo bih još ovaj, ako mi dozvolite... Možda sam
13 napravio jednu nepreciznost još oko imena dvojice ljudi u Benkovcu.

14 P: Izvolite.

15 O: Oko Dražića. Mislim da je bio jedno vreme komandant opštinskog štaba
16 TO. Ja sam pomenuo redovnu miliciju, tako da nisam precizno siguran. Dok je
17 jedno vreme redovnom milicijom komandovao Vujko. Tako da to su... tu je možda
18 nepreciznost.

19 P: Hvala na razjašnjenju.

20 Prije pauze počeli ste nam opisivati Vaš razgovor sa Savom Štrbcom o
21 tome što se dogodilo u Škabrnji. Kad se odigrao taj razgovor?

22 O: Taj se razgovor odigrao oko 2000. u Beogradu.

23 P: I što Vam je on rekao o Škabrnji?

24 O: Pa rekao je da je on u to vreme bio vodio komisiju za razmenu tela

25

26

27

28

29

30

1 poginulih između Benkovca i Zadra. Odnosno, između srpske i hrvatske strane. On
2 je bio u Benkovcu u toj komisiji, znači u srpskoj komisiji za razmenu tela
3 poginulih. On je komentarisao događaje oko Škabrnje. Pošto je u štampi pisano u
4 Hrvatskoj - ne znam koliko su... kakve su bile... kakvi su bili izvještaji
5 istražitelja Međunarodnog suda, ali povod je bio njegov komentar na... na
6 izvještaj o štampi. Rekao je da nije bilo masovnih ubistava civila u Škabrnji i
7 da nije bilo masovnog sahranjivanja bez obilježavanja grobova, već je rekao da
8 su se ubistva u toku borbenih dejstava dešavala pojedinačno, a da su oni svako
9 telo posebno sahranjivali i obilježavali, i stavljali i krst i ime, i... ili
10 isporučivali... i isporučivali kasnije hrvatskoj strani. To je bio njegov
11 komentar. Još je dodao da nije tačno da je Goran Opačić, koga su zvali tamo još
12 i Klempo, celo vreme učestvovao u tim borbama, kaže. Rekao je, bio je na
13 početku, ali je posle otišao. To je bio njegov komentar na te događaje koga sam
14 ja čuo.

15 A pitao sam ga da, već sam pomenuo: "Pa zašto ste to radili tamo,
16 odnosno zašto su bile te borbe?" Pa, rekao je: "Pa bili su duboko u... kao klin
17 u našoj teritoriji." Onda sam ga pitao: "Pa tko je učestvovao?" "Pa svi. Znači i
18 milicija i TO i vojska, odnosno JNA."

19 P: Da li ste Vi s njime također razgovarali o tome što se dogodilo u
20 Bruškoj?

21 O: Da. Rekao je da je Klempo, Goran Opačić, šef specijalne policije iz
22 Benkovca, bacio bombu u jednu kuću u Bruškoj u kojoj su bili okupljeni Hrvati i
23 jedan srpski poštari i da ih je pobio... i da je lud, tako, komentarisao je,
24 ustvari, kao tu strašnu ludost, taj nje...njegov... to što je on uradio.

25 P: Da li je Savo Štrbac imao neke veze sa time da ste Vi stupili u
26
27
28
29
30

1 kontakt sa Tužilaštvom ovoga Suda nakon što ste vidjeli optužnicu protiv
2 Miloševića?

3 O: Da, on me povezao sa kancelarijom Tribunala u Beogradu, odnosno
4 preneo je njima moju poruku da ja želim kontakt sa Tribunalom, a oni su
5 obavestili istražno odelenje Tribunala u Hagu, nakon čega sam ja imao kontakte i
6 počeo kontakte sa istražiteljima Tribunala i sa Tužilaštvom. On je i prije toga
7 imao sa mnom razgovor oko saradnje sa Tribunalom, ali na slučaju istraživanja
8 hrvatske operacije "Oluja" nad Krajinom.

9 P: Da li je zato on Vas povezao sa Tužilaštvom?

10 O: Da. On u stvari vodi jednu nevladinu organizaciju koja se bavi
11 istraživanjem srpskih žrtava ko... koje su učinili Hrvati, pripadnici hrvatske
12 vojske i oružanih snaga nad Srbima u toku sukoba 1990. do 1995. godine.

13 P: Gospodine Babiću, da li Vam je poznato da li je Savo Štrbac dao neke
14 izjave o Vama u vrijeme kada ste se Vi potvrdno izjasnili o krivici pred ovim
15 Sudom?

16 O: Da, on je u trenutku kada me povezao sa Tribunalom bio u uverenju da
17 ću ja negirati sve što se govori o meni i o... o Srbima u Krajini. Nakon što sam
18 ja saradivao sa Tribunalom, svedočio u slučaju Milošević, a posebno nakon što
19 sam priznao svoju krivicu pred Tribunalom, on je izjavio za štampu da sam ja
20 postao... da sam bio čvrst, a da sam postao krpa.

21 P: Gospodine Babiću, da li ste Vi krajem 1991. ili nakon toga čuli za
22 bilo kakve istrage ili kažnjavanje bilo kojih Srba u SAO Krajini zato što su
23 počinili zločine u toku rata, tokom borbi?

24 O: Pa, tokom 1991. godine, ne sećam se. Kasnije je... je bilo istraga.

25 P: A što ste to kasnije saznali o istragama?
26
27
28
29
30

1 O: Pa bio je jedan slučaj na području Knina gde su pripadnici srpske
2 vojske Republike Srpske Krajine na ratištu sa Hrvatskom pretrpeli gubitke i onda
3 su nakon toga radi osvete pobili u svom selu hrvatske civile. I ti su ljudi
4 uhapšeni - ne znam tačno od strane policije ili vojne policije - i bili su u
5 zatvoru. Ali su, čini mi se, pobjegli iz zatvora.

6 P: Da li znate kad se to dogodilo?

7 O: 1993.

8 P: Jeste li čuli za bilo kakve druge istrage vezane za zločine počinjene
9 nad hrvatskim civilima godine 1991.?

10 O: Ne.

11 P: Gospodine Babiću, Vi ste ranije tokom Vašeg svjedočenja spomenuli
12 zatvore u Kninu. Možete li nam reći da li je tokom ljeta ili jeseni 1991. bilo
13 razmjena zatvorenika između hrvatske i srpske strane?

14 O: Da, zarobljenika i zatvorenika... zarobljenika.

15 P: Što znate o tome?

16 O: Milicija Krajine, odnosno gospodin Martić je zarobljene hrvatske
17 policajce razmenjivao za zarobljene Srbe, srpske policajce koje su zarobili
18 Hrvati.

19 P: Da li se sjećate nekih konkretnih prilika kada se to dogodilo koje bi
20 nam mogli opisati?

21 O: Pa, sećam se tri situacije u kojima sam i ja bio uključen.

22 P: Opišite nam to.

23 O: Sećam se jednog događaja tokom leta, znači možda je bio jul mesec,
24
25
26
27
28
29
30

1 početkom augusta, kada me je komandant Kninskog korpusa, general Niković pozvao
2 u kancelariju i rekao mi da Martić drži jednog zarobljenog policajca iz
3 Šibenika, i da je on razgovarao sa predstavnicima policije iz Šibenika... može
4 li se... može li Martić njega pustiti. Pa je mene, hteo sa mnom da se
5 dogovorimo, rekao je: "Hajde da zajedno molimo Martića da ga pusti." I mislim da
6 je taj policajac pušten, međutim gospodin Martić valjda nije dobio nikoga za
7 razmenu zauzvrat, pa je u štampi izjavio kasnije da se pokajao zašto je to
8 uradio. To je bio jedan slučaj.

9 Drugi slučaj je bio također... Ja sam dobio poruku od nekog doktora iz
10 Zadra koji je iz mog kraja, da se nalazi jedan policajac iz Zadra zarobljen kod
11 Martića - mogu li ja šta učiniti da on bude pušten. I onda sam ja zvao neke
12 Martićeve, mislim da je to bio Amanović, bi li oni pustili tog čoveka. I oni su
13 rekli hoće, ali pošto nema zauzvrat razmene da ja moram potpisati dokument. I
14 mislim da je i taj također čovek je pušten.

15 Treći slučaj je bio oko 10., 12. septembra 1991. godine za vreme posete
16 ambasadora Wijnaendtsa, nakon potpisivanja izjave o prihvatanju predloga
17 Evropske zajednice oko prekida vatre u Hrvatskoj. Ambasador Wijnaendts je tražio
18 može li povesti neke zarobljeni....zarobljene Hrvate sa sobom i ja sam tu
19 informaciju preneo Martićevom pomoćniku, Nikoli Omanoviću koji je donio spisak
20 zarobljenih koje je...koje... koje je policija... koje je milicija Krajine
21 držala, i taj spisak smo predali ambasadoru Wijnaendtsu koji je zaokružio na tom
22 spisku jednu grupu ljudi koje je pove sa so... zarobljenih. To su slučajevi za
23 koje ja znam.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U vezi sa ovim drugim slučajem rekli ste da, kad ste primili poruku
2 od doktora iz Zadra, da su Vam rekli da ćete morati potpisati neki dokument.
3 Jeste li potpisali neki dokument onda?

4 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da, jesam."/

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da pogledamo broj 99 po 65 ter.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre toga, da li je to... taj dokument
7 od 16.-17. septembra 1991. uvršten u spis?

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Nije. Može li se dokument usvojiti kao
9 dokaz?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Dokument se usvaja kao dokaz.
11 Molim da mu se dodeli broj. Sekretar.

12 [Pretrեսno vijeće i tajnik se savjetuju]

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, vidim svoje beleške i
14 rečeno mi je da je to već uvršteno u spis kao dokazni predmet 40.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se zbog konfuzije.
16 Najlepše hvala.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala Vama. U krajnjoj liniji, mogao
18 sam i sâm to da previdim.

19 P: Gospodine Babiću, možete li videti donji deo dokumenta? Da li
20 prepoznajete taj dokument?

21 O: Da, to je dokument koji mi je tražen da potpišem da bi se pustio
22 polica... milicioner iz Zadra koji je bio zarobljen od strane milicije Krajine.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se, ali ja na svom ekranu
24
25
26
27
28
29
30

1 ne vidim dokument. Hvala.

2 G. WHITING: [simultani prijevod]

3 P: Gospodine Babić, osim toga što ste potpisali taj dokument, da li ste
4 još nešto preduzeli da bi se ta osoba oslobodila?

5 O: Ne.

6 P: Znate li tko ga je oslobodio?

7 O: Gospodin Martić.

8 P: Gospodine Babiću, da li ste čuli nešto tokom 1991. godine o tome kako
9 su tretirani zatvorenici u zatvorima u Kninu?

10 O: Čuo sam krajem 1991. godine, u jesen ili krajem 1991. godine, od
11 ministra za pravosuđe u vladi Krajine, Riste Matkovića, da se zatvorenici u
12 zatvoru maltretiraju od strane milicije koja ih tamo drži.

13 P: Zašto Vam je Risto Matković to rekao, ako znate?

14 O: Rekao mi je da bismo mogli da, ako se ja slažem, da on razgovara sa
15 gospodinom Martićem, ministrom unutrašnjih poslova, ako se ja slažem, da on
16 preuzme mere i da dovede profesionalne zatvorske čuvare u zatvor da bi se
17 prekinulo sa maltretiranjem i da bi se tamo uveo red.

18 P: Da li se to desilo?

19 O: Da.

20 P: Kada se to dogodilo?

21 O: Potkraj 1991., ne mogu tačno sad da se setim vremena.

22 P: Da li je netko preuzeo brigu o zatvorenicima?

23 O: Preuzeli su profesionalni čuvari pod upravom Tauza. Tako se valjda
24 zvao čovek koji je doveo tu grupu profesionalnih zatvorskih čuvara.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Zašto Vas je
2 gospodin Matković pitao da li može da razgovara sa gospodinom Martićem? Zašto
3 nije direktno razgovarao sa njim?

4 SVJEDOK: Matković je bio ministar za pravosuđe i upravu u Vladi Krajine.
5 Ja sam bio predsjednik Vlade, on je bio moj ministar za pravosuđe.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li gospodin Martić nije bio njegov
7 kolega u kabinetu?

8 SVJEDOK: Martić je bio formalno kolega u kabinetu, ali Martić uglavnom
9 nije poštovao odluke Vlade i kolega. Martić je samo formalno bio član Vlade.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da je Martić znao za taj loš
11 tretman zatvorenika u zatvoru, odnosno da li je on to znao pre nego što je
12 gospodin Matković govorio o tome sa Vama?

13 SVJEDOK: On je znao. On je bio šef tim ljudima koji su držali zatvor.
14 Njegova milicija je držala zatvor. On je hapsio, on je zarobljavao, hapsio i
15 slao ljude u taj zatvor. Kasnije sam ja čuo, građani Knina su mnogo pričali o
16 tome. Znači to je bilo dosta poznato šta se radi u tom zatvoru. Martićevi ljudi
17 su vodili zatvor. On je morao znati šta se dešava tamo.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kažete da je gospodin Martić bio samo
19 formalni član kabineta, odnosno Vlade, ali da nije saradivao sa Vladom. Zašto se
20 onda složio da pusti te zatvorenike nakon što je razgovarao sa gospodinom
21 Matkovićem?

22 SVJEDOK: Ja pretpostavljam da je to vreme kada su počeli pregovori o
23
24
25
26
27
28
29

1 angažovanju mirovnih snaga Ujedinjenih nacija i da... da je to bio politički
2 trenutak u kome je on postao popustljiviji.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali gospodin Martić je mogao da zna
4 za te pregovore i sâm, bez toga da razgovara sa gospodinom Matkovićem, i mogao
5 je da ih pusti na sopstvenu inicijativu da je hteo da to iskoristi unutar
6 pregovora.

7 SVJEDOK: Ja ne mogu tačno da... da... da procenim razloge zašto je on
8 tada popustio.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepše hvala.

10 G. WHITING: [simultani prijevod]

11 P: Gospodine Babiću, što se tiče gospodina Matkovića, nakon 1992.
12 godine, šta je radio, da li znate?

13 O: Gospodin Matković je postao savetnik predsednika Martića. Bio je
14 jedno vreme sudija, a kasnije je - pošto ga skupština nije potvrdila na mestu
15 sudije u Krajini - on je postao član kabineta predsednika Martića i njegov
16 savetnik.

17 P: Govorili ste o gospodinu Wijnaendtsu, ambasadoru koji je došao u
18 Krajinu. Rekli ste da ste se sastali sa njim i da je on imao spisak zatvorenika
19 koji ste Vi potom dali gospodinu Armanoviću. Kao prvo, da li znate kako se zvao,
20 koje je bilo ime gospodina Wijnaendtsa?

21 O: Oprostite, hoćete ponoviti pitanje? Čini mi se da...

22 P: Gospodin Wijnaendts, ambasador o kome ste govorili, koji je došao u
23 septembru 1991. godine, dakle taj ambasador - da li znate njegovo ime?

24 O: Zaboravio sam. Henry. Henry.

25 P: On je bio ambasador koje zemlje, da li znate?

26

27

28

29

30

1 O: On je bio ambasador Kraljevine Holandije u Parizu, a pošto je u to
2 vreme Holandija predsedavala ili koordini...koordinirala Evropsku zajednicu, Van
3 der Broek, holandski ministar spoljnih poslova je bio njegov nadređeni. Čini mi
4 se da je to ta relacija zbog čega je gospodin Henry Wijnaendts, ambasador u
5 Parizu, postao koordinator, odnosno vodio je jedan sektor pri međunarodnoj
6 konferenciji o Jugoslaviji koja se održavala u Hagu u to vreme, te jeseni.

7 P: Ambasador Wijnaendts, rekli ste da ste se sastali sa njim. Koliko se
8 to puta odigralo u septembru 1991. godine?

9 O: Dva puta.

10 P: Koja je bila svrha Vaših sastanaka sa njim, s Vaše strane?

11 O: Pa, trebalo je složiti se sa dogovorom koji je postigla Evropska
12 zajednica sa predstavnicima Jugoslavije, Srbije i Hrvatske oko prekida vatre,
13 odnosno primirja na prostoru Hrvatske da bi otpočeo rad konferencije koja se
14 pripremala, znači da bi se otpočeli mirovni pregovori, odnosno pregovori o
15 konačnom rešenju jugoslovenske političke krize.

16 P: Da li se gospodin Martić sastao sa njim?

17 O: Ne znam. Mislim da ne.

18 P: Da li se tu radilo o pripremi za ono što je kasnije nazvano Plan
19 Carrington? Da li je to rezultiralo tim planom?

20 O: Da.

21 P: O tome ćemo malo kasnije. Sada bih hteo da govorimo ponovo o
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zatvorima. U to vreme, u jesen 1991. godine - rekao sam zatvori, ali da li je
2 postojao jedan zatvor ili više njih u Kninu u jesen 1991.?

3 O: Postojao je... postojala su dva zatvora. Jedan je držala milicija
4 Krajine, a drugi je držala JNA.

5 P: A informacije koje ste dobili od gospodina Matkovića na kraju 1991.
6 godine, ticale su se kog zatvora, JNA ili policijskog?

7 O: Policijskog.

8 P: Da li znate da li su civili držani u bilo kojem od ta dva zatvora
9 tokom 1991. godine?

10 O: Čuo sam da su držani u zatvoru milicije.

11 P: Kada ste to čuli?

12 O: Nakon 1995. godine u Beogradu.

13 P: Sećate li se od koga ste to čuli ili kako?

14 O: Pa, od rođake moje supruge, Jasminke, koja mi je rekla da je njena
15 majka, koja je Hrvatica, bila držana u tom zatvoru.

16 P: Rekli ste tokom svedočenja da je gospodin Martić uhapšen u Bosni i
17 Hercegovini u septembru 1991. godine sa Dušanom Smiljanićem i Vi ste rekli da
18 niste bili sigurni da li je uhapšen ili pritvoren, zatvoren; da ne znate tačno
19 kakve su bile okolnosti. Međutim, u sklopu ovog pitanja držat ću se reči, izraza
20 "uhapšen".

21 Šta mu se desilo? Koliko dugo je držan i kako je pušten, ako znate?

22 P: To se desilo u sklopu dva događaja, odnosno, niza događaja koji su se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 desili između dve posete, u vreme između dve posete ambasadora Wijnaendtsa
2 Kninu, tako da znam datum. Otprilike između 8. i 10. do 12. septembra 1991.
3 godine. Znači događaj se dešavao u toku dva, možda tri dana. I bila su, bio je
4 jedan događaj koji je prethodio Martićevom hapšenju, odnosno zadržavanju u
5 Otoci, zatim događaj koji je vezan za njegovo hapšenje, odnosno zadržavanje u
6 Otoci i njegovo oslobađanje iz Otoke.

7 P: Koji događaj je prethodio zadržavanju u Otoci?

8 O: Prethodio je događaj koji je veoma uznemirio stanovnike sela Otoka u
9 Bosanskoj Krupi - to je teritorija Bosne i Hercegovine - i koji su po
10 nacionalnosti Muslimani. Naime kroz to mesto je negde oko 8. septembra prolazila
11 grupa Martićevih ljudi koje su oni zadržali. Pričalo se da je zadržan i neki
12 novinar iz Beograda pa je došla druga grupa njihovih kolega pa ih je oslobodila
13 i uglavnom veliko uznemirenje javnosti u Otoci je bilo u to vreme. Neposredno
14 nakon toga kroz Otoku je prolazio gospodin Martić vraćajući se iz Kostajnice sa
15 pukovnikom ili majorom Smiljanićem - šta je bio u to vreme - i stanovnici su...
16 su ga prepoznali na mostu preko Une i blokirali su ga. Policija ga je odvela u
17 policijsku stanicu u Otoci, a mislim da su stanovnici čak bacili auto u vodu.
18 Nisam potpuno siguran. I nakon toga nastali su događaji u koje sam i ja bio
19 uključen, oko njegovog oslobađanja iz Otoke. Odnosno, komunikacije, razgovori i
20 na kraju izvlačenje Martića iz Otoke pomoću helikoptera Jugoslovenske narodne
21 armije.

22 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li pogledati dosje sa
23 presretnutim razgovorima? Molim da se to preda svedoku. I možemo li pogledati

24

25

26

27

28

29

30

1 presretnuti razgovor broj 129 po 65 ter.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovo je prvi put da čujem da taj
3 dokument nije uvršten u spis.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude...

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Radi se o naredbi...

6 G. WHITING: [simultani prijevod] U pravu ste potpuno. Molim da se uvrsti
7 u spis.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To će biti usvojeno. Molim da mu se
9 dodeli dokazni broj.

10 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 222.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 G. WHITING: [simultani prijevod]

13 P: Gospodine Babiću, da li ste našli presretnuti razgovor broj 129?

14 O: Još tražim.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Možda Vam poslužitelj može pomoći.

16 SVJEDOK: Našao sam, hvala.

17 G. WHITING: [simultani prijevod]

18 P: Molim da na trenutak to pogledate. Pogledajte taj transkript,
19 gospodine Babiću. Kada to budete pregledali, možete li nam reći, uopšteno
20 govoreći, o čemu se, po Vašem shvatanju, radi u tom razgovoru?

21 O: To je... U ovom razgovoru radi se o događaju, o prvom događaju u
22 Otoci, o kome sam malopre govorio, znači događaj koji je prethodio Martićevom
23 hapšenju u Otoci.

24 P: Gospodine Babiću, na dokumentu koji je uvršten u spis, na
25
26
27
28
29
30

1 deklamaciji, Vi ste rekli da ste prepoznali glasove Radovana Karadžića i Jovice
2 Stanišića u tom presretnutom razgovoru. Da li možete da nam kažete otprilike
3 koliko puta ste se lično sastali sa Jovicom Stanišićem?

4 O: Desetak puta, možda koji put više.

5 P: Da li ste imali priliku da razgovarate s njim telefonom?

6 O: Da.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Neću da pustim da čujemo taj
8 presretnuti razgovor, ali možemo samo da obeležimo ovaj dokument.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Presretnuti razgovor je obeležen radi
10 identifikacije - molim da mu se dodeli broj.

11 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj za identifikaciju, broj
12 223.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim sada da pogledate presretnuti
15 razgovor broj 131.

16 P: Gospodine Babiću, u tom razgovoru, identifikovali ste u Vašoj
17 deklaraciji da su učesnici Radovan Karadžić i Vi. Možete li nam reći o čemu se
18 radilo u tom razgovoru?

19 O: Pa, radilo se o događaju u Otoci, drugom događaju o kome sam već
20 govorio, o hapšenju Martića i zadržavanju u Otoci.

21 P: Da li se taj razgovor odvijao u skladu sa transkriptom, da li je
22 zaista došlo do tog razgovora?

23 O: Da.

24 P: Pustit ću da čujemo jedan deo ovog razgovora. To počinje na prvoj
25 stranici i na engleskoj, i u B/H/S verziji. I to počinje na mestu gde Radovan

26

27

28

29

30

1 Karadžić kaže: "U redu. Neka onda dođu iz Novog Sada." A u vrhu transkripta kaže
2 se da je Radovan Karadžić drugi muški glas, a Milan Babić prvi.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se, Milan Babić je prvi.
4 /prijevod engleskog transkripta: "Izvinjavam se, Radovan Karadžić je prvi."/

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Radovan Karadžić je drugi.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A svedok je prvi?

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Da.

8 P: Gospodine Babiću, možete li čuti ovaj snimak i molim tehničku kabinu
9 da to prebaci na sistem *Sanction*. Vidim da mi klimaju glavom i da to uspeva.

10 [Sluša se presretnuti razgovor]

11 G. WHITING: [simultani prijevod]

12 P: Gospodine Babić, u ovom kratkom segmentu koji smo čuli, Radovan
13 Karadžić kaže da će Milošević obavestiti Kadijevića i da će vojska u potpunosti
14 biti umešana u to. Po Vama, o čemu on tu govori?

15 O: O oslobađanju Martića iz Otoke.

16 P: On kaže također: "Završit ćemo sa našim partnerima tu pizdariju,
17 nećemo im nikada to zaboraviti i oni će zbog toga izgubiti državu."

18 PREVODITELJ: Slobodan prevod prevodioca koji nema original.

19 G. WHITING: [simultani prijevod]

20 P: Kako ste shvatili tu izjavu Radovana Karadžića?

21 O: Njegovi par...njegovi partneri bili su partneri u Vladi Bosne i
22 Hercegovine, Muslimani iz SDA-a.

23 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, zamolio bih da se ovaj
24 presretnuti razgovor uvrsti u spis, ne samo da se dobije identifikacioni broj,
25 jer postoji razlika. Gospodin Babić je učesnik u razgovoru i on je potvrdio da

26

27

28

29

30

1 se taj razgovor zaista odigrao.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Presretnuti razgovor 131 je uvršten u
3 spis. Molim da mu se dodeli broj.

4 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 224.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim sada da pogledamo presretnuti
7 razgovor broj 474.

8 P: I... uzmite vremena koliko Vam treba, gospodine Babiću, da pregledate
9 taj transkript.

10 Gospodine Babiću, jeste li se upoznali sa ovim transkriptom?

11 O: Da.

12 P: U Vašoj deklaraciji Vi kažete da prepoznajete glas Radovana Karadžića
13 u ovom razgovoru. Na početku transkripta ovaj drugi učesnik kaže: "Muhamed
14 Čengić na telefonu." Da li znate tko je u to vrijeme bio Muhamed Čengić?

15 O: Pa, pripadnik iz SDA-a u Vladi Bosne i Hercegovine. Ja ne znam da li
16 je bio ministar ili predsjednik Vlade ili potpredsjednik. Ne znam tačno.

17 P: Podsjetite nas još jednom, što je to bila SDA?

18 O: Stranka demokratske akcije, stranka čiji je predsjednik bio Alija
19 Izetbegović. Stranka Muslimana u Bosni i Hercegovini.

20 P: Možete li nam općenito objasniti o čemu se govori u ovom razgovoru?

21 O: Pa, ovdje se govori o hapšenju i zadržavanju Martića u Otoci i
22 posledicama koje to ima i koje može izazvati.

23 P: Pustit ću sada snimak koji počinje na prvoj strani engleskoga i na
24
25
26
27
28
29
30

1 prvoj strani B/H/S-a. Počinje tamo gdje Muhamed Čengić kaže: "Da, uhvatili su
2 Martića blizu Krupe."

3 [Sluša se audio snimka]

4 "Čengić: Jeste, ovaj, da su Martića uhvatili tamo u... u... kod ove...
5 Krupe."

6 "Karadžić: Da."

7 "Čengić: Sa nekim još svojim jaranima, oficirima i ne... i... i sa nekim
8 oružjem. I sad bi, po mom mišljenju, trebali to ipak nekako uradit. Tamo..."

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, samo trenutak. Želio bih da
10 slušamo original, prevodioci ne moraju čitati transkript.

11 PREVODITELJ: /nedostaje simultani prijevod/

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Shvaćam. To je problem koji nismo
13 predvidjeli, pa predlažem da onda pustimo dva puta. Želio bih naime da svjedoci,
14 i Vijeće, i strane čuju i original. Onda ćemo pustiti dva puta. Dakle prvi puta
15 ćemo to pustiti i slušati samo original, a drugi puta prevodioci mogu čitati
16 tekst.

17 [Sluša se presretnuti razgovor]

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada ćemo to ponovo pustiti i
19 prevodioci mogu pročitati tekst.

20 [Sluša se presretnuti razgovor]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Čengiđ: Jeste, ovaj, da su Martića uhvatili tamo u... u... kod ove...
2 Krupe."
3 "Karadžić: Da."
4 "Čengiđ: Sa nekim još svojim jaranima, oficirima i ne... i... i sa nekim
5 oružjem. I sad bi, po mom mišljenju, trebali to ipak nekako uradit. Tamo se isto
6 okuplja veliki broj ljudi. Može se desiti, ovaj, da... da... da bude belaja. I
7 ja mislim, ja bih predložio, ja bi zovnuo sad Aliju Delimustafića ako može to
8 tamo preko MUP-a da on to riješi, jer ja mislim da bi bolje bilo da se on, po
9 mom mišljenju, pusti."
10 "Karadžić: Ja ne znam da li je Martić ili su neki, ovaj, obučeni kao
11 Martićevci bili..."
12 "Čengiđ: Ne, ne... on je, on je, provjereno je."
13 "Karadžić: Provjereno, je l'?"
14 "Čengiđ: Jeste, provjereno."
15 "Karadžić: A otkud on tamo?"
16 "Čengiđ: On je išo iz Bosanskog Novog pa kaže, zaluto."
17 "Karadžić: Aha, aha."
18 "Čengiđ: Tako da, ovaj, njega su opkolili bili i tu su, ovoga, načelnika
19 MUP-a, tako da, ovaj, jeste Milan Martić sa vozačem."
20 "Karadžić: Aha. Kol'ko ih ima?"
21 "Čengiđ: Ima i dva oficira još, čini mi se."
22 "Karadžić: JNA?"
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Čengiđ: Jest."

2 "Karadžić: Aha."

3 "Čengiđ: Iz Zagreba to su oficiri."

4 "Karadžić: Aha, aha."

5 "Čengiđ: Tako da, ovaj..."

6 "Karadžić: Dobro, ima...ima...imate pravo, to je najbolja..."

7 "Čengiđ: Ja mislim da bi bolje bilo da ne pravimo velike gužve oko toga,

8 jer da će nam... da će nam ovi na drugu stranu zamjeriti mnogo."

9 "Karadžić: Ma dobro. Ali nisu... nisu uhvaćeni u nekim radnjama i

10 namerama, nego u proputovanju, pa..."

11 "Čengiđ: Bili su već napali i opkolili su... ovaj... bili stanicu

12 milicije i... ovaj... tako, ovaj, Dušan Smiljanović...Smiljanić i Milan Božić."

13 "Karadžić: Aha."

14 "Čengiđ: Jedan je major, jedan je stari vodnik. Tako da bi..."

15 G. WHITING: [simultani prijevod]

16 P: Gospodine Babiću, na ovom snimku Čengiđ kaže: "Možda je bolje da se

17 od ovoga ne pravi previše, ovi s druge strane će nas jako kritizirati za ovo."

18 PREVODITELJ: Napomena prevodioca, slobodan prijevod sa engleskoga.

19 G. WHITING: [simultani prijevod]

20 P: Kako Vi shvaćate te riječi?

21 O: Pa u to vreme Hrvatska je tražila - ja ne znam da li je vodila

22 postupak protiv Martića ili je bila neka presuda u vezi njega - tako da Čengiđ

23 misli na hrvatsku Vladu kad kaže, ovi sa druge strane će im zamjeriti ako ga

24 puste.

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada bih želio da čujemo još jednu
2 snimku. To je dio koji počinje na trećoj strani na engleskom i na B/H/S-u.
3 Počinje riječima Muhameda Čengića: "Pravo da ti kažem, pitam se."

4 [Sluša se presretnuti razgovor]

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se sada pusti još jednom da se
6 prevede i na francuski.

7 [Sluša se presretnuti razgovor]

8 "Čengić: Pravo da ti kažem, tek kad sam razmišljao sam sad šta... šta da
9 uradimo i kako, jer vel'ka je opasnost, recimo, da se sutra i Krupa i Bihać i
10 Bosanski Novi okupi tamo..."

11 "Karadžić: Da dižu temperaturu na tom... na tom..."

12 "Čengić: ... jer već pogotovo što se danas priča o toj mobilizaciji
13 srpskog naroda u Krajini, onda, to je... to je već onda sukob između Muslimana i
14 Srba."

15 "Karadžić: Da, da, da."

16 "Čengić: A to nam ne bi trebalo."

17 "Karadžić: Apsolutno nam to ne treba, ne."

18 "Čengić: Ne bi trebalo i, u svakom slučaju, bi trebali mi, ovaj, da to
19 smirimo. Jer ja bar polazim od toga da... da mi dokle god možemo da razgovaramo
20 i pregovaramo, da ne pravimo takve..."

21 "Karadžić: Slažem se potpuno. Slažem se potpuno. Sad ću ja da zovnem -
22 Vi zovnite Delimustafića nek to provede - a sad ću ja da vidim šta je to bilo i
23 kako je došlo da oni tuda putuju. "

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod]

2 P: Gospodine Babiću, u tom snimku gospodin Čengić kaže: "U svakom
3 slučaju ovo treba smiriti. Ja barem polazim od ideje da trebamo razgovarati i
4 pregovarati što je moguće više." I onda Karadžić kaže: "Sasvim se slažem. Sasvim
5 se slažem."

6 Da li je prema Vašim saznanjima Radovan Karadžić nastojao smiriti
7 situaciju?

8 O: Ne, moj utisak iz tog vremena je bio da su... da je radio dve stvari,
9 on odnosno, i Stanišić, i Milošević oko toga. Prvo što sam ja pomislio jeste da
10 dižu tenziju oko samog Martića, da prave od njega heroja u toj situaciji. A
11 drugo je bilo - da je to jedna kampanja među Srbima da se Srbi mobilišu na
12 zaštitu oslobođanja Martića - ustvari, da bi se podigle tenzije među Srbima i
13 pokazala pretnja i opasnost i od Hrvata, i od Muslimana, da bi se uspešno
14 izvršila mobilizacija na području Bosanske Krajine, mobilizacija u Banjalučki
15 korpus JNA-a koji je u to vreme već ratovao na području Hrvatske oko Okučana i
16 Pakraca.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovo označi za
18 identifikaciju.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovo će se označiti za identifikaciju.
20 Dakle, ovaj dokazni predmet bit će označen za identifikaciju. Molim da se tome
21 dađe dokazni broj.

22 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovo će biti označeno za identifikaciju
23 brojem 225.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

25 G. WHITING: [simultani prijevod] Idemo sada na presretnuti razgovor 134.

26 P: Gospodine Babiću, Vi ste u ovom razgovoru identificirali glasove
27 Radovana Karadžića. Možda kad bi sekretar mogao isključiti mikrofona. Hvala.

28
29
30

1 Identificirali ste glasove Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića.

2 Možete li nam reći o čemu se radi u tom razgovoru?

3 O: Pa ovde se radi o situaciji povodom Martićevog oslobađanja iz Otoke.
4 Tako da mi se čini da je ovaj datum gore pogrešan... napisan. Trebalo bi možda
5 to 8. ili 9. septembar 1991., a ne 20.12.

6 P: Sada ću pustiti snimak, to je druga strana engleskog, a prva strana
7 B/H/S-a. Snimak počinje riječima Slobodana Miloševića: "A gdje je to točno?" A
8 Karadžić kaže: "Otoka."

9 [Sluša se presretnuti razgovor]

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada ćemo pustiti još jednom.

11 [Sluša se presretnuti razgovor]

12 "M: I gde je to tačno?"

13 "R: To je Otoka, Bosanska Krupa. Otoka, to je na granici prema Bosanskom
14 Novom. I sada su u Dvoru na Uni se srpske snage uznemirile. U ovome Kninu su se
15 uznemirile i hoće iz dva pravca odozdo da krenu i..."

16 "M: Kol'ko je to daleko odande?"

17 "R: Pa, ne znam kol'ko je kad ne vidim, nemam ovde na mapi, ali za tri,
18 četiri sata su oni tamo. A ne može letjelica sada... helikopter ne može da
19 prođe, i doći će iz... iz... iz Bihaća, možda 10, 15, 20 milicionera, ali to ne
20 znači ništa. To ne znači ništa, tu mora vojska da se uključi."

21 "M: Mora, kol'ko ima do svitanja? Ima dva sata sigurno, nema..."

22 "R: Da."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "M: Helikopter ne može krenuti prije..."

2 "R: Da, da. Prije svitanja ne može, a jer je iz mraka to vrlo riskantno
3 i za letjelicu, i za pilota, ali oni moraju znati da, ovaj da... U Generalštabu
4 znaju za ovo, ali nemaju... nemaju tu inicijativu."

5 "M: I šta čekaju, od Boga blagoslov?"

6 "R: Da."

7 G. WHITING: [simultani prijevod]

8 P: Gospodine Babiću, pri kraju ovog snimka Radovan Karadžić kaže: "U
9 Generalštabu znaju za to, ali nemaju inicijativu." A gospodin Milošević onda
10 kaže: "Pa šta čekaju, Božji blagoslov?" Kako Vi shvaćate taj dio razgovora?

11 O: Pa u Generalštabu, u Generalštabu čekaju njegovu odluku, da preduzmu
12 akciju oslobađanja. Miloševićevu odluku.

13 P: Nakon ovog snimka, na drugoj strani na engleskom, također na drugoj
14 strani na B/H/S-u, gospodin Milošević kaže: "Pokušat ću da stupim u vezu sa
15 Veljkom." Prema Vašem shvaćanju, o kome se tu radi?

16 O: Veljku Kadijeviću, saveznom sekretaru za narodnu odbranu.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ovo označi za
18 identifikaciju. Isto tako, ovaj presretnuti razgovor treba staviti pod pečat
19 zato jer transkript na B/H/S-u sadrži potpis jednog zaštićenog svjedoka u ovom
20 predmetu.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovaj presretnuti razgovor ćemo
22 označiti za identifikaciju. Molim dokazni broj.

23 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti označeno za identifikaciju

24

25

26

27

28

29

30

1 brojem 226.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Isto tako, molim da ovaj
3 dokazni predmet bude pod pečatom.

4 TAJNIK: [simultani prijevod] U redu.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] A sada presretnuti razgovor broj 135.

6 P: Gospodine Babiću, Vi ste za ovaj razgovor rekli da prepoznajete
7 glasove Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića. Možete li nam reći o čemu se
8 radi u ovom razgovoru?

9 O: Da, ovdje se govori i dalje o oslobađanju Martića i... i događajima
10 koji su se još u to vreme dešavali, poseti Wijnandtsa.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Sad ću pustiti *insert* koji počinje na
12 početku prve strane na B/H/S-u i na engleskom.

13 [Sluša se presretnuti razgovor]

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ponovo pusti.

15 [Sluša se presretnuti razgovor]

16 "Doktore, odmah će."

17 "Karadžić: Hvala."

18 "Milošević: Halo."

19 "Karadžić: Dobar dan."

20 "Milošević: Zdravo, Radovane."

21 "Karadžić: Ja sam Vas jutros probudio, ali morao sam."

22 "Milošević: Neka si. Ja sam posle minut dobio Kadrij... ovoga, Adžića."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Karadžić: Aha. Šta kaže on?"

2 "Milošević: Nije on znao ništa, on je spavao. To je verovatno neko u
3 njegov u Generalštabu primio. Ti si to meni rekao. Ja sam mu rekao da sam
4 informisan i da su oni obavješteni i da... vrlo sam mu to predstavio ozbiljno i
5 on je preduzeo odmah mere. Odmah je rekao: 'Ja ću odmah da preuzmem mere. Tu je
6 najbliže što je to je Banja Luka...'"

7 "Karadžić: Da."

8 "Milošević: "...gde su ozbiljnije snage da se odma to reši. Noć je, ne
9 može odma da leti helikopter, ali u prvi osvit vidjet ćemo kako da to rešimo i
10 meni sad Jovica kaže da je otišo, otišo neki helkopter po ovoga."

11 "Karadžić: Ma ništa, ništa nije otišlo. To je problem, što... što se
12 bojim da će MUP, ovaj, ovaj, muslimanski dio MUP-a da ga preda hrvatskom MUP-u,
13 da udesi /nerazumljivo/, a onda je to rat u Bosni i Hercegovini. To onda ne može
14 nitko da zaustavi."

15 "Milošević: To ne bi mogao da zaustavi onda."

16 "Karadžić: To ne može nitko da zaustavi, a ja ne znam do koje mere Aliji
17 odgovara rat jer on hoće da..."

18 "Milošević: Ja sam ovaj, sada je bio Wijnaendts kod mene pre 15 minuta."

19 "Karadžić: Aha."

20 "Milošević: Ja sam sugeriro Jovici dok je on bio na vezi sa Milanom da
21 kaže neka Martić potpiše ovaj protokol oko... ovaj tehnički oko..."

22 "Karadžić: Da."

23 "Milošević: ... oko kontrole prekida vatre /nerazumljivo/, da nitko neće
24 prvi da otvori i tako dalje. To su se /nerazumljivo/. Babić se složio."

25 "Karadžić: Da. Da."

26

27

28

29

30

1 "Milošević: Nije potpisao jer... jer... ovaj... nisu hteli da on kaže da
2 je on predsednik vlade Krajine, nego su hteli da ga prihvate kao predstavnika
3 Srba u Hrvatskoj koji /nerazumljivo/"

4 "Karadžić: Da. Da. Da. Da."

5 "Milošević: Pa sam ja rekao Jovici neka kaže da Martić potpiše, pa će
6 onda i to da bude jedan dodatni, ovaj, razlog da on mora da bude na slobodi da
7 bi dejstvovao."

8 "Karadžić: Ne. Mi ćemo ovde politički da to iskoristimo. Danas imam
9 ponovo sa Izetbegovićem. Oni... oni jednostavno idu u podelu Bosne i Hercegovine
10 i mi ćemo da izvršimo regionalizaciju i da postavimo svoj MUP tamo gdje god smo
11 mi na vlasti jer ovo je nedopustivo - šta su oni uradili. Mi njima ne verujemo
12 ni u kakvu spontanost okupljanja tamo. SDA ima i uticaj i vlast i to je... to
13 sve ide na njihov... Međutim, ako oni, ako vojska što prije helikopter ne
14 pošalje i ne izvuče čoveka ili transporter oklopni, onda je to velika opasnost,
15 jer ovaj Milan Brezak će... je na stalnoj vezi sa... sa MUP-om Bosne i
16 Hercegovine, sa ovim dijelom koji mi ne kontrolišemo."

17 "Milošević: Da, da."

18 "Karadžić: I to je, to je velika opasnost i nikako ne bi bilo... Mislim,
19 katastrofa bi bilo ako bi se to desilo."

20 "Milošević: Ja sam sve to reko jutros i Kadijeviću."

21 "Karadžić: Da. Pa možemo i proverit kod Adžića šta su uradili?"

22 "Milošević: S Kadijevićem sam bio na vezi i on kaže to će još da vidi
23 šta je, a ja Adžića jutros ponovo nisam čuo, ali ću ga sad zvati."

24

25

26

27

28

29

30

1 "Karadžić: Da. I hoćete li da ga ja zovnem? Ne, bolje da Vi zovete."

2 "Milošević: Bolje da ga ja zovnem, ali možeš i ti da ga zovneš. Ne
3 isključuje jedan poziv drugi."

4 "Karadžić: Da, da. Dobro, mislim da je to..."

5 G. WHITING: [simultani prijevod]

6 P: Gospodine Babiću, imam nekoliko pitanja o ovom razgovoru, međutim
7 mislim da smo došli do vremena za sljedeću pauzu.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate još dvije minute.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da mogu završiti u dvije minute.

10 P: Gospodine Babiću, Milošević kaže: "Nema veze, minutu kasnije stupio
11 sam u kontakt sa Kadije...", onda kaže: "Adžićem". O kome to govori?

12 O: O generalu Blagoju Adžiću, načelniku Generalštaba oružanih snaga
13 SFRJ.

14 P: Slobodan Milošević onda kaže: "Rekao sam Jovici da kaže da Martić da
15 potpiše. To bi bio jedan dodatni razlog zbog kojeg ga treba osloboditi da bi to
16 moglo funkcionirati." Što znači to, po Vašem shvaćanju?

17 O: Milošević je rekao Jovici Stanišiću da Martić potpiše protokol o
18 prekidu vatre koji je predložila Evropska zajednica i da je to razlog da se
19 Martić pušti...pusti, jedan od razloga da bi mogao realizo... da bi se mogao
20 realizovati prekid vatre.

21 P: I konačno, Radovan Karadžić kaže: "Ne, ovo ćemo politički
22 iskoristiti." Kako Vi shvaćate te riječi?

23 O: Pa, politički on tu i opisuje šta to znači. On će izvršiti
24 regionalizaciju MUP-a i pripremiti podjelu Bosne i Hercegovine. To govori.

25

26

27

28

29

30

1 Međutim u ovom razgovoru on optužuje za te svoje radnje Aliju Izetbegovića i
2 muslimansku stranu. Odnosno, ono što on priprema i što želi da napravi, on
3 unapred optužuje Muslimane. Iako u razgovoru sa Čengićem, jasno je da
4 muslimanska strana ne želi zaoštavanje situacije.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovo označi za
6 identifikaciju i kao i prethodni dokazni predmet stavi pod pečat.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovo će biti označeno za
8 identifikaciju. Molim dokazni broj.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovo će biti označeno za identifikaciju
10 brojem 227 i bit će pod pečatom.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 TAJNIK: [simultani prijevod] Pod pečatom?

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, i ovo pod pečatom.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Hvala. Idemo na pauzu,
15 nastavljamo sa radom u 12.30.

16 ... Početak pauze u 12.02h

17 ... Sjednica nastavljena u 12.36h

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se zbog kašnjenja, ali
19 nismo mogli da kontrolišemo situaciju.

20 Prije nego što nastavite gospodine Whiting, hteo bih da kažem nešto što
21 se tiče tehničkih pitanja. Ima jedan poverljiv zahtev koji je podnelo Tužilaštvo
22 o svedočenju putem *videolinka*. I čini mi se da je prošli petak bio poslednji dan
23 za odgovor Odbrane. Međutim, poslednji put kada smo o tome govorili, također smo
24

25

26

27

28

29

30

1 zatražili zdravstvene dokumente koji također nisu podneti. Šta će se desiti?

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Mi smo zaista sve učinili da bismo
3 pokušali da dobijemo zdravstvene potvrde, međutim možete pretpostaviti da je
4 tako nešto dosta teško dobiti iz tog regiona. Ja sam se nadao da ćemo dobiti to
5 u petak, ali nismo. Mi se nadamo da ćemo danas dobiti te potvrde i tada ćemo ih
6 podneti.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepše hvala. Dakle, nastavit ćemo
8 da čekamo.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Tako je, časni Sude.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 Možete da nastavite, gospodine Whiting.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

13 P: Gospodine Babiću, ranije tokom svedočenja govorili ste o pregovorima
14 koji su se odvijali u jesen 1991. godine i o ambasadoru Wijnaendtsu i o tome da
15 je to na kraju rezultiralo planom Carrington. O čemu se radilo u tom planu?

16 O: Završni dokument plana, bilo je nekoliko varijanti, ali zadnja
17 varijanta je bila da sve republike bivše SFRJ, odnosno, sve republike
18 Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koje to žele mogu da se izjasne
19 za nezavisnost, da postanu nezavisne države. I također da je moguće da se stvore
20 različiti stepeni odnosa, odnosno integracija između tih republika. Republike
21 koje žele mogu da stupe u konfederalne odnose ili federalne odnose. Također je

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tim dokumentom predviđeno da se na teritorijama republika na kojima žive
2 kompaktne etničke grupe, etničke manjine mogu formirati oblasti sa specijalnim
3 statusom.

4 P: Da li je plan prihvaćen?

5 O: Plan je prihvaćen od svih republika izuzev Srbije, odnosno
6 predsjednika Miloševića.

7 P: I šta se desilo sa tim planom?

8 O: Plan nije realizovan, odnosno, konferencija se nastavljala kasnije.
9 Ona je produžena u Londonsku konferenciju. Republike su se neke izjasnile i
10 postale nezavisne države i primljene u Ujedinjene nacije. Otvorena je, nastala
11 je nakon toga jedna druga kriza, kriza u Bosni i Hercegovini koja se rešavala
12 sa... u drugim okolnostima. A što se tiče Republike Hrvatske i Krajine, nakon
13 toga došlo je do angažovanja predstavnika Sjedinjenih Država, Cyrusa Vancea i
14 Ujedinjenih nacija i napravljen je plan mirovnog angažovanja Ujedinjenih nacija
15 za područje Hrvatske na kome su postojali oružani sukobi, odnosno, za područja
16 SAO Krajine, Zapadne Slavonije, Istočne Slavonije, plan poznat kao Vanceov plan.

17 P: Govorit ćemo uskoro o Vanceovom planu. Međutim pre toga Vi ste već
18 govorili o nekim sastancima koje ste imali sa ambasadorom Wijnaendtsom u
19 septembru 1991. godine. I hteo bih da pogledamo još dva presretnuta razgovora.
20 Kao prvo, 141. Možete li ga pogledati? Gospodine Babiću, u Vašoj deklaraciji
21 rekli ste da ste u ovom transkriptu ili presretnutom razgovoru prepoznali
22 glasove Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića.

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Možete li nam reći o čemu se tu radi, u tom razgovoru, po Vašem
2 shvatanju?

3   O: Pa, ovde se radi u okolnostima ko...koje su se dešavale prilikom
4 posete ambasadora Wijnaendtsa Beogradu i Kninu tog septembra, 10. septembra ili
5 12. 1991. godine.

6   P: A po Vašem shvatanju, šta je govorio gospodin Milošević Radovanu
7 Karadžiću u tom razgovoru?

8   O: Pa obavestio je Karadžića da je kod njega bio Wijnaendts i da toga
9 dana treba ambasador Wijnaendts da se sretne sa mnom. Također, Milošević je
10 obavestio Karadžića da mu je Wijnaendts prenio svoja saznanja, odnosno da se
11 žalio na događaje oko Gospića, na razaranja koja srpske snage čine hrvatskoj
12 strani. Zauzvrat, znači nakon te informacije koju je dobio i žalbe koju je dobio
13 od Wijnaendtsa, Milošević je zvao Karadžića, da Karadžić stupi u kontakt sa mnom
14 i da mi ne kaže sve okolnosti u kojima zna u vezi Gospića, ali da mi sugeriše da
15 prilikom posete ambasadora Wijnaendtsa ja Wijnaendtsu pokažem takvu situaciju,
16 ili situaciju koja će popraviti utisak gospodina Wijnaendtsa. Odnosno, da
17 pokažem razaranja na srpskoj strani koja su činili... koja su učinili Hrvati,
18 hrvatske snage.

19   P: Pustit ću snimak koji počinje sa početkom transkripta na engleskom i
20 B/H/S-u i sada možemo samo jednom to da pustimo zato što je francuska kabina
21 dobila originale. Dakle, mislim da ćemo sada pustiti snimak.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Engleska kabina ne mora ništa da čita već samo da sluša, a francuska kabina će
2 moći na osnovu transkripta da to prevede. I videt ćemo da li će ovaj sistem
3 funkcionisati.

4 [Sluša se presretnuti razgovor]

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se ovo obeleži
6 radi identifikacije.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument će biti obeležen radi
8 identifikacije i dobit će broj.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj radi identifikacije 228.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo li sada pogledati presretnuti
11 razgovor broj 143?

12 P: Gospodine Babiću, u Vašoj deklaraciji rekli ste da ste Vi u ovom
13 razgovoru prepoznali glasove Radovana Karadžića i Vaš glas.

14 O: Da.

15 P: O čemu se radi u tom razgovoru?

16 O: Pa ovo je upravo nastavak priče, u stvari, koju je počeo Milošević i
17 Karadžić u ovom prethodnom razgovoru. I ovde se radi o obraćanju Karadžića meni
18 i gde mi u stvari sugeriše da prilikom posete gospodina Wijnaendtsa, da mu
19 pokažem učinke razaranja na srpskoj strani koje su napravile hrvatske strane da
20 bi stvorio kod njega utisak i sliku da su Hrvati u stvari agresori na srpsku
21 stranu, na srpsku teritoriju i da vrše razaranja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je to bila prava slika?

2 O: Ne.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada ću pustiti snimak koji počinje na
4 stranici 1 na engleskom i B/H/S-u i počinje rečima Radovana Karadžića. U
5 slobodnom prevodu: "Taj tip dolazi kod Vas u 12.00h."
6 [Sluša se presretnuti razgovor]

7 G. WHITING: [simultani prijevod]

8 P: Gospodine Babiću, u tom snimku koji smo čuli, govorite o Vašoj kući
9 koja je spaljena.

10 O: Da.

11 P: I o tome ste već svedočili. I kažete, što se tiče pokazivanja, Vi ste
12 rekli: "Ona nije daleko, ali neću." Šta ste hteli time da kažete?

13 O: Pa, hteo sam da kažem da to nije karakteristično za događaje tu. To
14 je, kako sam već ranije govorio, bila lična osveta hrvatske policije i vojske
15 prema meni kao srpskom političaru iz Krajine, a ne... nije bilo karakteristično
16 za sukob između... za vojni sukob na tom prostoru.

17 P: Pri kraju snimka Radovan Karadžić kaže: "šta god oni da pokažu,
18 treba da i mi pokažemo jer oni razaraju više nego mi." A Vi kažete: "Đavola su
19 više napravili."

20 PREVODITELJ: Ponovo u slobodnom prevodu.

21 G. WHITING: [simultani prijevod]

22 P: I onda nešto nastavljate: "Kada mi..." ali onda se više ne čuje
23 dobro. Šta ste time hteli da kažete, "đavola su napravili više"?

24 O: Pa, srpske snage su bile tada u ofenzivi i one su u stvari pravile
25 učinke na hrvatskoj strani, a ne obrnuto.

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da ovaj presretnuti razgovor bude
2 usvojen kao dokaz, ne samo da bude obeležen radi identifikacije, već i uvršten u
3 spis.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument je usvojen kao dokaz. Molim
5 da mu se dodeli broj dokaznog predmeta.

6 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 229.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

8 G. WHITING: [simultani prijevod]

9 P: Gospodine Babiću, govorili ste o planu Vance. Tko je vodio pregovore
10 o planu Vance sa srpske strane?

11 O: Slobodan Milošević i Veljko Kadijević. Oni su zajedno sa Franjom
12 Tuđmanom, pod... u organizaciji gospodina Cyrusa Vancea potpisali sporazum 23.
13 novembra 1991. godine.

14 P: Da li ste Vi bili protiv Vanceovog plana?

15 O: Ja sam bio za modifikaciju plana onako kako su ga potpisali Milošević
16 i Tuđman.

17 P: Kako ste hteli da se promeni taj plan?

18 O: Pa ja sam se zalagao za to da Jugoslovenska narodna armija ostane u
19 Krajini kao snaga, vojna sila koja će štititi Krajinu, a da se mirovne sna...
20 dok se ne nađe političko rešenje statusa i po... političko rešenje za Krajinu, a
21 da se mirovne snage Ujedinjenih nacija rasporede između strana u sukobu po
22 principu zelene linije. Po kiparskom modelu.

23 P: A zašto ste predlagali tu poziciju?

24 O: Pa zbog toga što je plan predviđao demilitarizaciju Krajine na šest
25 meseci početno, koja se mogla produžiti, ali, nije morala. A istovremeno nije

26

27

28

29

30

1 nudio političko rješenje za položaj Krajine. Tako da sam osećao, smatrao da Srbi
2 u Krajini nisu obezbeđeni dovoljno. Plan je predviđao demili... demilitarizaciju
3 Krajine i po... i raspored mirovnih snaga po cijeloj teritoriji, znači
4 razoružanje svih jedinica... povlačenje jedinica Jugoslovenske Narodne Armije sa
5 teritorije Krajine, razoružanje teritorijalne odbrane i zadržavanje samo
6 lokalnih jedinica milicije i regionalne milicije koja bi dobila nacionalnu
7 strukturu kakvu je imala strukturu stanovništvo prije sukoba. I također plan je
8 predviđao povratak izbeglica na taj prostor.

9 P: Kako je Slobodan Milošević reagirao na Vašu predloženu promjenu
10 plana?

11 O: Pa, on je otvorio javnu kampanju protiv mene da sam ja protiv plana i
12 da sam ja za rat, a ne za mir i da sam ja ratna opcija, a on da je mirna opcija.

13 P: Da li je to bilo tačno?

14 O: Ne.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] A sada 220 po 65 ter, molim.

16 P: Prepoznajete li ovaj dokument?

17 O: Da. To je pismo Slobodana Miloševića, predsednika Srbije upućeno meni
18 8. januara 1992. godine.

19 P: Da li je to bilo privatno ili javno pismo?

20 O: Pismo je najpre objavljeno u... na televiziji, u štampi, a zatim je
21 stiglo i meni poštom.

22 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da pogledamo 4. stranu ovog
23 dokaznog predmeta.

24 P: Prepoznajete li ovo, gospodine Babiću?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ovo je moj odgovor na pismo predsjednika Miloševića?
2 P: Da li je to bilo javno?
3 O: Da.
4 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ovo uvrsti u spis.
5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument će biti uvršten u spis.
6 Molim da se tome da dokazni broj.
7 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni broj 230.
8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.
9 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Dopustite da Vas pitam, pokazali ste
10 dva različita pisma. Jedno je pismo gospodinu Miloševiću, a drugo pismo
11 gospodina Babića i sada su ona oba uvrštena u spis.
12 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, mi smo ih stavili zajedno u okviru
13 tog dokaznog predmeta jer želim da se oba pisma uvrste u spis.
14 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.
15 G. WHITING: [simultani prijevod]
16 P: Gospodine Babiću, kakav je bio stav Milana Martića o Vanceovom planu?
17 O: Na početku diskusije, prije nego što je Milošević potpisao plan 23.
18 novembra, Martić je se zalagao za koncepciju zelene linije i razmeštaja snaga
19 između. Međutim, nakon što je Milošević potpisao plan i počeo kampanju protiv
20 mene, Martić je prihvatio stav Miloševića. I nije se mnogo izjašnjavao o
21 kampanji.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] A sada presretnuti razgovor broj 215.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovdje imam dva broja 215. Jedan je
3 označen crvenim, drugi plavim.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, izgleda da imamo dva
5 različita prijevoda istog presretnutog razgovora. Ja ću se koristiti prijevodom
6 broj 02066127 na B/H/S-u, a uz to ide i engleski.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokumenti koje ja imam su oba na
8 engleskom i ni jedan od njih ne nosi ovaj broj koji ste Vi spomenuli.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Recite, imate li Vi išta na B/H/S-u u
10 vezi ovog broja, broja 215?

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izgleda da ne.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Dobro, engleska verzija bi trebala
13 imati broj 03086790, a ovo drugo možete ostaviti po strani. Mislim da ne postoje
14 značajne razlike između ta dva prijevoda, ali ukoliko ih bude - možemo to
15 riješiti.

16 P: Gospodine Babiću, pogledajte molim Vas naslovnu stranu, prvu stranu,
17 i recite nam da li je pri vrhu broj 02066127?

18 O: Da.

19 P: Hvala.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Onda smo na istoj strani.

21 P: Gospodine Babiću, Vi u Vašoj deklaraciji kažete da ste prepoznali
22 glasove u ovom razgovoru Radovana Karadžića i Voje Kuprešanina.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tko je Vojo Kuprešanin?

2 O: Bio je predsjednik skupštine, najprije zajednice opština Bosanske
3 Krajine, odnosno, autonomne regije Bosanska Krajina u to vreme, 1991. godine.

4 P: Koliko puta ste imali priliku s njime razgovarati?

5 O: Pa više puta.

6 P: Licem u lice ili preko telefona?

7 O: Licem u lice.

8 P: A da li ste s njime razgovarali i telefonom?

9 O: Ne sećam se. Moguće je.

10 P: O čemu se radi u ovom razgovoru, prema Vašem shvaćanju?

11 O: Pa, ovde se radi o dve stvari. Prvi je razgovor koji Vojo Kuprešanin
12 vodi sa Karadžićem u vezi situacije na ratištu u Okučanima u Zapadnoj Slavoniji
13 i stanju na ratištu i odnosima sa banjaluč... sa banjalučkim korpusom i
14 komandantom korpusa, generalom Uzelcem. A drugi dio razgovora odnosi se na
15 Krajinu, odnosno na moj stav oko Vanceovog plana.

16 P: Zanima me u vezi ovog drugog dijela razgovora samo jedan kratki
17 insert. To je na strani četiri engleskoga prijevoda, a na strani pet B/H/S-a.
18 Počinje sa riječima gospodina Kuprešanina: "Zašto on ne brani teritoriju koju je
19 proglasio SAO Krajinom?", pri vrhu strane.

20 [Sluša se presretnuti razgovor]

21 G. WHITING: [simultani prijevod]

22 P: Gospodine Babiću, kako Vi razumijete riječi gospodina Karadžića u tom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 *insertu?*

2 O: Pa on se na slikovit način izražava o tome da ja nemam oružane snage
3 kojima ću braniti Krajinu, da ja nemam pod svojom kontrolom nikakvih oružanih
4 snaga i da nemam s čim da branim Krajinu.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ovo označi za
6 identifikaciju.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ispričavam se prevodiocima zbog
8 mikrofona. Molim da se dokument označi za identifikaciju i da se dade dokazni
9 broj.

10 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj za identifikaciju 231.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 G. WHITING: [simultani prijevod]

13 P: Gospodine Babiću, zašto ste Vi prestali biti predsjednik RSK-a u
14 februaru 1992.?

15 O: Smenjen sam od dela Skupštine Republike Srpske Krajine sa te dužnosti
16 po...

17 P: Zašto?

18 O: Zbog protivljenja Miloševiću.

19 P: Zbog Vanceovog plana?

20 O: Da.

21 P: Tko je postao predsjednik RSK-a?

22 O: Goran Hadžić.

23 P: Rekli ste nam ranije da su glavne točke Vanceovog plana bili
24 demilitarizacija i povratak izbjeglica. Da li je nakon početka 1992. i tokom

25

26

27

28

29

30

1 1992. Milan Martić podržavao te točke?

2 O: Ne. On je, kako sam i rekao, javno podržao, odnosno složio se s
3 Vanceovim planom i učestvovao u kampanji moje smene. Bio je jedan od vodećih
4 ljudi iz SAO Krajine u vezi sa tim, ali je sprovodio tajni plan Miloševića da se
5 u stvari ne izvrši demilitarizacija Krajine.

6 P: Kako je to učinio?

7 O: Pa, najprije je zadržao dio sredstava i tehnike JNA koja se izvlačila
8 sa područja Hrvatske u Bosnu. Zadržao je naoružanje, a zatim je vršio
9 pregrupisavanje snaga milicije, stvarajući od njih oružanu silu u SAO Krajini
10 primajući generale, odnosno pardon, oficire JNA u miliciju i 18. maja je i
11 zvanično na skupštini SAO Krajine predložio stvaranje srpske vojske Republike
12 Srpske Krajine. Tako da je u stvari u Krajini nije izvršena
13 de...demilitarizacija već je ostala na snazi militarizacija u malo promjenjenim
14 okolnostima.

15 P: To je bio 18. maj, koje godine?

16 O: 1992. godine, 18. čini mi se da je bio.

17 P: Da li je to bila skupština SAO Krajine ili skupština Republike Srpske
18 Krajine?

19 O: To je bila skupština Republike Srpske Krajine koja je u to vreme
20 uključivala teritorije SAO Krajine, Zapadne Slavonije i Srpske oblasti Istočne
21 Slavonije - Srema i Baranje.

22 P: Kakav je bio stav Milana Martića u vezi sa drugom tačkom u Vanceovom
23 planu, a to je povratak izbjeglica?

24 O: Pa, bio je protiv povratka izbjeglica.

25 P: Kako je to pokazao?

26 O: Pa on je bio ministar unutrašnjih poslova u Vladi, sprovodio je
27
28
29
30

1 politiku. Bio je najjači čovek, u stvari, u Vladi sa područja SAO Krajine i
2 onemogućavao je vršeći taj svoj posao, sprovođenje plana koji se odnosio na
3 povratak izbeglica.

4 P: A kakva je bila situacija za hrvatske civile koji su nakon 1992.
5 ostali u RSK-a?

6 O: Pa, situacija se pogoršala, pogotovo 1993. godine nakon sukoba
7 srpskih i hrvatskih snaga na području Zadra, u blizini Zadra. Oni su uglavnom
8 iseljeni ili su pobjegli iz Krajine.

9 P: Kakav je bio stav policije u RSK-a prema pogoršanju situacije?

10 O: Pa, policija je uticala na tu promenu stanovništva. Naime, tajno je
11 usmeravala izbeglice prema hrvatskim naseljima, a javno je pomagala iseljavanje
12 Hrvata na teritoriju pod kontrolom hrvatske Vlade.

13 P: Gospodine Babiću, prevodilac nije čuo posljednji dio Vašeg odgovora.
14 Rekli ste da je policija usmjeravala izbjeglice prema hrvatskim naseljima tajno,
15 a javno - što?

16 O: Pomagala iseljavanje Hrvata na teritoriju pod kontrolom Vlade
17 Hrvatske.

18 P: Što se dogodilo sa kućama iz kojih su se iselili Hrvati, u kućama u
19 RSK-a u tom vremenskom periodu od 1992. do 1993.?

20 O: Useljavale su se srpske izbeglice sa područja Benkovca.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Da li je policija imala neku ulogu u tome?
- 2 O: Pa, otprilike koliko sam ja bio informisan, na ovaj način o kome sam
3 govorio.
- 4 P: A kako ste Vi za to saznali?
- 5 O: Pa ljudi su mi govorili to... skrada da se izbeglice usmeravaju prema
6 nas... hrvatskim naseljima u okolini Knina, u Vrpolju, Kninskom polju, a oko
7 iseljavanja i pomoći milicije, govorio... reko mi je Nikola Manović da su oni
8 neke autobuse pripremili i da su... da su organizovali iseljavanje, prevoz
9 Hrvata iz Vrpolja za... preko Žitnića za Šibenik.
- 10 G. WHITING: [simultani prijevod] Sada molim 246 po 65 ter. Molim da
11 pogledamo treću stranu verzije na B/H/S-u. A na engleskom je to isto, mislim,
12 strana tri. Da, da... strana tri.
- 13 P: Prepoznajete li ovo?
- 14 O: Vidio sam. Pokazano mi je.
- 15 P: Što je to?
- 16 O: Izveštaj UNPROFOR-a komandi u Zagrebu o stanju u Krajini.
- 17 P: Gospodine Babiću, da li je ova verzija na Vašem ekranu na engleskom
18 ili na B/H/S-u?
- 19 O: Engleski.
- 20 P: Ovdje je problem u tome što je original na engleskom, pa je onda
21 prijevod na B/H/S-u pa se zato to zamijenilo.
- 22 G. WHITING: [simultani prijevod] Pogledajmo sada stranu tri. Sljedeća
23 strana i na B/H/S-u sljedeća strana.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1   Imam ovdje verziju na papiru na B/H/S-u, treće strane. Molim da se
2 pokaže svjedoku. Časni Sude, imate li Vi na jednom ekranu englesku verziju
3 strane tri? To je pismo Milana Martića.

4   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne. Ne kod mene. Ja ovdje imam sada
5 dva različita dokumenta.

6   G. WHITING: [simultani prijevod] A, sad i ja to vidim. Na monitoru bi
7 pri vrhu trebalo pisati "Republika Srpska Krajina, Ministarstvo unutrašnjih
8 poslova", vidite li to?

9   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da.

10   G. WHITING: [simultani prijevod] Dobro, to je engleska verzija pisma. A
11 sada molim sudskog poslužitelja da nam pokaže dno stranice kako bi suci sve
12 vidjeli. Evo.

13   Sad je to pak na drugom ekranu, engleska verzija, a verzija na B/H/S-u
14 je pred svjedokom. On ima i kopiju na papiru.

15   P: Gospodine Babiću, ovo izgleda da je pismo koje je Milan Martić
16 napisao 28. septembra 1992. Sad kad ste pročitali ovo pismo, recite nam da li
17 Vam je poznato to o čemu se u pismu govori?

18   O: Da.

19   P: Što je to?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, evo kao što se ovde doslovce kaže da je gospodin Martić imao
2 informacije da se planira useljavanje stanovništva, hrvatskog, u Škabrnju,
3 Novigrad i Pridraga. To su hrvatska naselja u okolini Zadra i na teritoriji
4 Republike Srpske Krajine. I, evo doslovce kaže...

5 G. MILOVANČEVIĆ: Prigovor, časni Sude.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

7 G. MILOVANČEVIĆ: Ovde svedok interpretira tekst i izostavlja reč
8 "nasilna". Tekst govori o nasilnom povratku hrvatskog stanovništva.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Babiću, da li čitate ili
10 tumačite?

11 SVJEDOK: Ja sam hteo da protumačim ukratko, pa... ako treba mogu
12 pročitati doslovce informaciju. Ili da je opišem?

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možda najbolje da pročitate ovo što
14 piše, a nakon toga nam možete reći kako Vi to shvaćate.

15 SVJEDOK: Hvala, časni sudija. U naslovu je označeno: "Republika Srpska
16 Krajina, Ministarstvo unutrašnjih poslova, pod brojem upisanim tim i tim, Knin
17 28. septembra 1992. godine, označeno kao vrlo hitno". Radi se, naslov čitam:
18 "Pripreme Crvenog krsta za prisilno preseljenje stanovništva u zonu UNPA",
19 zaštićena zona Ujedinjenih nacija. I poslato "Komandi UNPROFOR-a, Zagreb,
20 komandu, ko-man-du Sektora jug, Državnom komitetu u Saveznoj Republici
21 Jugoslaviji za saradnju sa UNPROFOR-om". I tekst glasi: "Imamo pouzdane
22 informacije da se za 29. na 30. septembar 1992. planira nasilno useljavanje
23 stanovništva (Škabrnja, Novigrad i Pridraga). Imajući u vidu da je hrvatskoj
24 strani veoma dobro poznat naš stav, to jest da useljenje treba da potvrdi
25 specijalna komisija Vlade Republike Srpske Krajine ukoliko za to postoje
26 odgovarajući uslovi, obavještavamo vas da ćemo biti prisiljeni da sprečimo
27 prisilni ulazak na teritoriju Republike Srpske Krajine. Smatramo da će
28 sprečavanje ulaska u RSK-a hrvatska strana iskoristiti kao motiv za ofanzivna
29 dejstva"...

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ispričavam se, gospodine Babiću,
2 morate pričekati prevodioca.

3 G. WHITING: [simultani prijevod]

4 Prevodioci su zatražili da se tekst stavi na ekran, jer prevodioci imaju
5 samo monitore. A sada je na monitorima verzija na B/H/S-u. A oni pak žele
6 englesku verziju.

7 Možemo to staviti na grafoskop.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oni to vide na ekranu, ali mislim da
9 je gospodin Babić čitao brže nego što se to vidjelo na ekranu. Pretpostavljam da
10 to sada prevodioci mogu vidjeti na ekranu.

11 Možete nastaviti, gospodine Babiću. Polako.

12 PREVODITELJ: /nerazumljivo/ da imajući u vidu, molim Vas, gospodine
13 Babiću.

14 SVJEDOK: Samo trenutak da vidim gde sam. "Smatramo da će sprečavanje

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ulaska u RSK, hrvatska strana iskoristiti kao motiv za ofanzivna dejstva i
2 agresiju na RSK-a, a tu leži glavni zadatak Crvenog krsta. Slično tome, deluje
3 se i stvaraju se napetosti na području Baranje. Molimo komandu UNPROFOR-a da
4 interveniše i preduzme neophodne mere kako ne bi došlo do bilo kakvog nasilnog
5 čina sa nesagledivim posledicama. U potpisu: "S poštovanjem, iskreno Vaš,
6 ministar Milan Martić."

7 G. WHITING: [simultani prijevod]

8 P: Sad kad ste pročitali tekst, možete li nam objasniti kako Vi shvaćate
9 ovaj tekst?

10 O: Pa, evo počeo sam da objašnjavam u stvari. Zadatak Crvenog krsta je
11 bio da pomogne vraćanju civilnog stanovništva hrvatske nacionalnosti koji su
12 izbjegli 1991. godine ili protjerani iz Škabrnje, Novigrada, Pridrage - i ovde
13 se pominju... pominje i područje Baranje - da se to stanovništvo vrati svojim
14 kućama. I gospodin Martić kao ministar unutrašnjih poslova upozorava da se to ne
15 desi. Odnosno kaže da "ćemo biti prisiljeni da sprečimo prisilni ulazak na
16 teritoriju Republike Srpske Krajine." "Prisilni" znači bez njegovog odobrenja.

17 P: Gospodine Babiću, u tekstu piše da je potrebno da specijalna komisija
18 vlade RSK potvrdi useljenje ukoliko za to postoje odgovarajući uslovi. Da li je
19 došlo do vremena kada je gospodin Martić smatrao da postoje odgovarajući uslovi

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da se vrate izbeglice u RSK?

2 O: Ne.

3 G. MILOVANČEVIĆ: Prigovor, časni Sude. Prigovor. Tužilac sugerije
4 odgovor i ne pita da li je ta komisija nešto utvrdila ili nije, pa da onda
5 vidimo šta je iz toga proisteklo. Ovako postavljeno pitanje mislim da je
6 apsolutno prejudiciranje stvari.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, uz dužno poštovanje, ne
8 slažem se. Ja sam pitao da li u nekom trenutku je gospodin Martić smatrao da
9 postoje odgovarajući uslovi. Ne smatram da je to slučaj, jer može se odgovoriti
10 sa "da" ili "ne". A što se tiče komisije, rekao bih da ako gospodin Milovančević
11 želi da postavi pitanje o tome, on to može u unakrsnom ispitivanju. Međutim,
12 mene zanima kakav je bio stav gospodina Martića.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, teško mi je
14 da shvatim zašto ste rekli da je to sugestivno pitanje. I reći ću Vam, međutim,
15 da sam ja smatrao da je ovo pitanje pogrešno iz jednog drugog razloga. Ja sam
16 smatrao da je to pogrešno zato što smatram kako može da svedok odredi šta je
17 mislio gospodin Martić. Međutim, da je pitanje drugačije postavljeno, ja bih ga
18 prihvatio.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Shvatam. Časni Sude, nisam to uzeo u
20 obzir i preformulisat ću ga imajući to u vidu.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

22 G. WHITING: [simultani prijevod]

23 P: Gospodine Babiću, da li je došlo do nekog vremena kada je gospodin
24 Martić rekao, koliko znate, da postoje odgovarajući uslovi da se u RSK vrate

25

26

27

28

29

30

1 izbeglice?

2 O: Ne, koliko ja znam.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, da li se ovaj dokument može
4 uvrstiti u spis?

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvrštava u spis. Molim da
6 mu se da broj dokaznog predmeta.

7 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni broj 232.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepše hvala.

9 G. WHITING: [simultani prijevod]

10 P: Gospodine Babić, tko je bio Veljko Džakula?

11 O: Veljko Džakula bio je predsjednik Regionalnog odbora SDS-a za Zapadnu
12 Slavoniju od 1990. godine. Bio je u Vladi Republike Srpske Krajine tokom 1992.,
13 1993. godine, potpredsednik Vlade iz Zapadne Slavonije.

14 P: Znete li nešto o Daruvarskom sporazumu?

15 O: Daruvarski sporazum bio je sporazum između srpskih predstavnika sa
16 UNPA područja zapad. Odnosno, sa područja Zapadne Slavonije i predstavnika
17 hrvatske Vlade oko realizacije plana za Zapadnu Slavoniju, odnosno za UNPA zonu
18 Sektor zapad, kojim je trebalo da se izvrši normalizacija života, povratak
19 izbeglica i tako dalje.

20 P: Da li znate tko je iz Zapadne Slavonije pregovarao o Daruvarskom
21 sporazumu u ime Srba?

22 O: Pa Džakula, Ećimović... Dušan Ećimović, još netko. Ne sjećam se sad
23 više imena. Bilo ih je nekoliko.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate šta se desilo Veljku Džakuli nakon Daruvarskog sporazuma,
2 nakon što je on ispregovaran i nakon što je to objavljeno?

3 O: Optužen je za izdaju i uhapšen od strane MUP-a Krajine i držan u
4 zatvoru. A također sam čuo da je pretučen u Beogradu nakon što je dao jedan
5 intervju u Studiu B.

6 P: Šta je predstavljao plan Z-4?

7 O: Plan Z-4 je predstavljao političko rešenje za Krajinu. On je
8 predviđao autonomiju područja koje je obuhvatalo Srpsku autonomnu oblast Krajinu
9 i predviđao je integraciju u Hrvatsku tog područja sa tim statusom. Također je
10 predviđao integraciju područja Zapadne Slavonije u Hrvatsku bez posebnog
11 statusa, odmah te godine kada je predložen, predložen 1995. I predviđao je
12 također intera...integraciju Istočne Slavonije, Srema i Baranje u Republiku
13 Hrvatsku u vremenskom periodu od pet godina.

14 P: Da li ste odigrali neku ulogu u pregovorima ili sastancima u vezi sa
15 planom Z-4?

16 O: Da. Od početka januara, odnosno, od početka 1995. godine, januara
17 meseca do augusta 1995. sastajao sam se nekoliko puta sa nosiocima plana.
18 Odnosno, sa glavnim nosiocem tog plana, američkim ambasadorom u Zagrebom,
19 gospodinom Peterom Galbraithom. I također bio sam na sastanku političkih
20 predstavnika i predstavnika vlasti Republike Srpske Krajine kada je taj plan
21 uručivan, odnosno ponuđen od strane grupe Z-4 predsjedniku Republike Srpske
22 Krajine, tada gospodinu Martiću.

23 P: Kakav je bio Martićev stav u odnosu na plan Z-4?

24 O: Nije ga prihvatio niti na razmatranje.

25 P: Odakle to znate?

26 O: Bio sam na sastanku.

27

28

29

30

1 P: Možete li nam opisati taj sastanak, opisati to Pretresnom veću. Kada
2 je održan i kako?

3 O: Taj sastanak je održan... početak februara čini mi se da je bio. Kraj
4 januara, početak februara 1995. godine u Kninu. Pozvan sam od Martića zajedno sa
5 predsjednikom Vlade. Bio je predsjednik Vlade Mikelić, bili su predsjednik
6 Skupštine, Vaso... ovaj, Rajko Ležajić, bili su šefovi policije, vojske
7 Republike Srpske Krajine, veća grupa ljudi. Martić nas je pozvao u svoj kabinet,
8 možda pola sata prije sastanka sa ambasadorima iz Zagreba. Rekao je da
9 ambasadori dolaze i donose plan, da tu nema ništa novo što on već ne zna. Da on
10 već zna za taj plan. Otvorio je svoju fioku i izvadio plan. Znači, jedan papir u
11 stvari iz fioke i rekao to je to. Neće oni doneti ništa novo. Mi imamo
12 informacije o tome. Predsednik Milošević je rekao da plan ne uzmemo niti u
13 razmatranje. I nakon toga otišli smo na sastanak sa ambasadorima. Tamo je u ime
14 grupe ambasadora iz Zagreba koja je došla, ambasador Kerstedžijanc pružio
15 dokument, plan, gospodinu Martiću. On ga je odbio, nije hteo ni da ga pipne
16 rukom. Rekao je: "Ne, nećem...nećemo da ga uzmemo u razmatranje. Niti da ga
17 uzmemo u razmatranje dok se ne realizuje Vanceov plan" dodao je. Vanceov plan je
18 već bio otkazan od strane Hrvatske.

19 P: Da li je ambasador Galbraith prisustvovao tom sastanku?

20 O: Da. Ja, kako sam i rekao, ambasador Galbraith je u stvari bio idejni
21 tvorac i nosilac tog čitavog plana, ali moja je procena bila da zbog nekog
22 respekta gospodina Martića prema Rusiji, da je ruski ambasador bio taj koji je
23 tehnički to uzeo da mu uruči.

24 P: Da li ste Vi razgovarali sa ambasador Galbraithom?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, uputio sam mu samo jednu rečenicu na engleskom. Kratku. Rekao
2 sam: "*I am sorry*", /prevod engleskog transkripta: "Žao mi je."/ nakon što je
3 razgovor propao.

4 P: Zašto ste mu to rekli "*I am sorry*"?

5 O: Pa, zato što sam ja bio za taj plan i što sam se sa njim sastao pre
6 toga nekoliko puta i razgovarao o tom planu.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre nego što zaboravim, gospodine
8 Babiću, da li ste se upoznali sa sadržinom dokumenta koji je gospodin Martić
9 izvukao iz fijoke?

10 SVJEDOK: Da. U stvari na prethodnom sastanku sa gospodinom Galbraithom,
11 gospodin Galbraith mi je objasnio sadržaj plana. Nije mi dao taj tekst...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prekinut ću Vas. Ne govorim o planu,
13 već o dokumentu za koji ste rekli da kada ste se sreli sa gospodinom Martićem
14 pre dolaska ambasadora, on Vam je rekao da ga ne zanima plan Z-4, i on je
15 izvukao iz fioke jedan dokument. Ali, ništa niste rekli o tom dokumentu. Hoću da
16 kažem, koji je značaj toga dokumenta? Da li znate?

17 SVJEDOK: Taj dokument bio je u stvari plan Z-4, možda nešto u skraćenoj
18 verziji, ali suština plana. Bio je, mogu reći, plan Z-4 koji je Martić već imao
19 kod sebe u fioci.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li ste saznali koja je bila
21 sadržina plana Z-4?

22 SVJEDOK: Ista sadržina koju mi je ambasador Galbraith opisao. O... ono
23 što sam na početku ovog razgovora o planu Z-4 i o njegovom sadržaju rekao, na
24 što se on odnosio: na teritorije SAO Krajine, Zapadne Slavonije, Istočne

25

26

27

28

29

30

1 Slavonije, odnosno da je davao status SAO Krajini, status visoke autonomije u
2 okviru Hrvatske.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Najlepše hvala, gospodine Babiću.

4 Izvolite, gospodine Whiting.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.

6 P: Da li je plan Z-4 bio uspješan, gospodine Babić?

7 O: Plan Z-4 nije uspeo jer dan nakon što sam ga ja prihvatio kao
8 predsednik Vlade, usledila je hrvatska oružana intervencija na Krajinu poznata
9 kao "Oluja" i Krajina je vojno zaposednuta od strane Hrvatske augusta, početkom
10 augusta 1995. godine.

11 P: Kada ste prihvatili plan Z-4, prethodnog dana, dan pre operacije
12 "Oluja" u augustu 1995. godine, kome ste to saopštili?

13 O: U s... u stvari prihvatio sam ga dva dana prije toga. Saopštio sam ga
14 ambasadoru Galbraithu na razgovorima koji su vođeni u Beogradu u američkoj
15 ambasadi, a onda sam sledećeg dana dao javnu izjavu o tome, a također sam to
16 saopštio, odnosno informisao sam delegaciju Republike Srpske Krajine koja je
17 toga dana vodila pregovore sa hrvatskom stranom u Ženevi.

18 P: Da li je gospodin Martić prihvatio plan Z-4?

19 O: Koliko mi je poznato ne.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja sam se nadao da ću danas
21 završiti. Ostalo mi je još možda 10 minuta, možda 12, 13. Tako da mislim da s
22 obzirom da je vreme za kraj današnjeg rada, mislim da ćemo završiti sutra.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Završit ćete sutra. Najlepše
24 hvala. Nastavit ćemo sutra ujutro u istoj sudnici.

25

26

27

28

29

30

1 ... Sjednica završena u 13.46h.
2 Nastavak zakazan za utorak,
3 21.02.2006. u 9.00h.
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

ponedjeljak, 20.02.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.